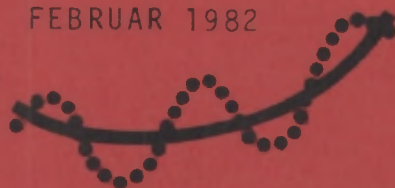

KONJUNKTUR TENDENSENE

FEBRUAR 1982

STATISTISK SENTRALBYRÅ Dronningensgate 16. Postboks 8131 Dep. Oslo1. Tlf. (02)4138 20

INNHold

Konjunkturtendensene i utlandet

Sammenfatning

Tabellvedlegg

Diagramvedlegg

Konjunkturtendensene i Norge

Sammenfatning

Konjunkturbarometer

Industriproduksjon

Arbeidsmarked

Ordreutvikling

Investeringsundersøkelse

Konsumeterspørsmål

Prisutvikling

Utenriksøkonomi

Tabellvedlegg

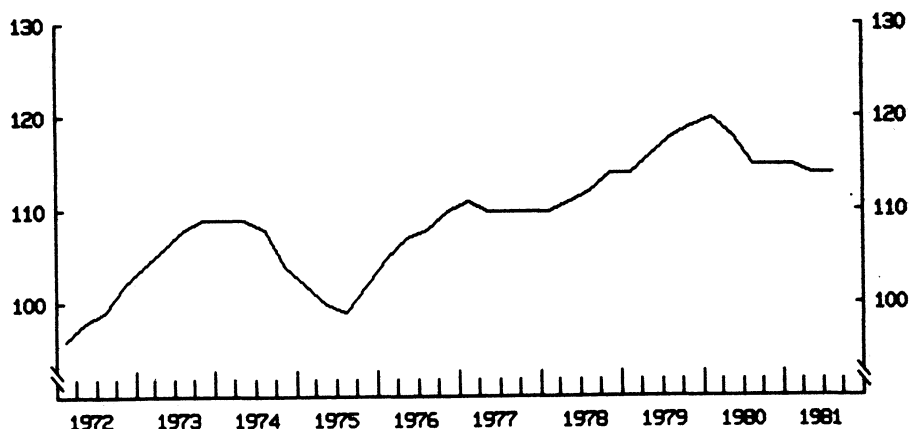
Diagramvedlegg

KONJUNKTURTENDENSENE I FEBRUAR

I V e s t - E u r o p a endrer samlet produksjon og etterspørsel seg fortsatt lite, og tendensene i sentrale konjunkturindikatorer tyder foreløpig ikke på at en oppgang har tatt til. Eksporten til andre landområder gir fortsatt vekstimpulser, mens den innenlandske etterspørselen - og i særlig grad investeringsetterspørselen - viser svikt i de fleste land. Industriproduksjonen i EF-landene gikk kraftig ned gjennom 1980 fram til 4. kvartal. Siden har produksjonen tatt seg noe opp igjen i Storbritannia og Frankrike, hvor produksjonssvikten gjennom 1980 var særlig sterk, men endret seg lite for Vest-Europa under ett. Arbeidsløsheten er økende i alle de store landene. Fram mot årsskiftet 1981/82 var økningen i arbeidsløsheten særlig markert i Vest-Tyskland, hvor andelen av arbeidsløse gjennom de siste par årene har vært lav sammenlignet med de andre store EF-landene. I desember i fjor var imidlertid arbeidsløshetsprosenten kommet opp i 7,3 mot 4,8 ett år tidligere. Prisstigningen endrer seg lite for EF-området under ett. Konsumprisene var i høst- og vintermånedene i fjor i gjennomsnitt 12-13 prosent høyere enn ett år tidligere. Blant de store landene er prisstigningen fortsatt sterkest, men svakt avtakende, i Italia, og mest moderat, men tiltakende, i Vest-Tyskland. I Storbritannia avtok stigningstakten i konsumprisene betydelig fram til i fjor vår, men den ser nå ut til å ha stabilisert seg på om lag 11-12 prosent årlig rate. - I Vest-Tyskland har regjeringen foreslått tiltak for å stimulere til økte investeringer. Forslagene omfatter både rentesubsidier på lån til investeringsformål og en ordning hvor en viss andel av utgiftene til investeringer i produksjonsutstyr dekkes av det offentlige. Belgia og Danmark har nylig skrevet ned sine valutaer med henholdsvis 8,5 og 3 prosent i forhold til de andre valutaene i EF-området.

I U S A er konjunkturbildet preget av en kraftig svikt i samlet produksjon og etterspørsel. Bruttonasjonalproduktet gikk ned med hele 5,2 prosent (årlig rate) fra 3. til 4. kvartal i fjor ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall, og både OECD og DRI (Data Resources, Inc.) venter en ytterligere nedgang i samlet produksjon av varer og tjenester gjennom første halvår i år. Tilbakeslaget i amerikansk økonomi er i første rekke en følge av den stramme pengepolitikken som blir ført av Reagan-administrasjonen. Det høye rentenivået virker sterkt bremsende på investeringsetterspørselen og lånefinansiert konsum, spesielt har boliginvesteringene og bilsalget vist kraftig svikt gjennom de siste månedene. Også utenlandsetterspørselen var i klar nedgang fram mot siste årsskifte. - Industriproduksjonen var i moderat vekst fram til høsten 1981, men har siden vist sterk svikt. Produksjonsindeksen for industrien nærmer seg nå bunnpunktet fra sommermånedene 1980. Tallet på arbeidsløse økte også kraftig gjennom annet halvår i fjor og nådde opp i hele 9,6 millioner i desember. Foreløpige oppgaver viser imidlertid en svak nedgang i arbeidsløsheten fra desember til januar i år. Prisstigningen viste igjen tegn til å avta mot slutten av 1981. I desember i fjor var konsumprisene i gjennomsnitt 8,6 prosent høyere enn ett år tidligere, mens den tilsvarende stigningstakten i desember 1980 var 12,5 prosent.

Industriproduksjonen i Vest-Europa.
Sesongkorrigert. 1975=100

I J a p a n fortsetter konjunkturoppgangen. Industriproduksjonen har vært stigende siden halvårsskiftet 1980, og veksttakten tiltok noe mot slutten av 1981. Utenlandsetterspørselen ga vekstimpulser gjennom store deler av fjoråret. Ifølge foreløpige og ukorrigerede tall fra utenrikshandelen gikk imidlertid volumet av vareeksporten noe ned i 4. kvartal. Den innenlandske etterspørselen utviklet seg derimot gjennomgående svakt i 1981, men investeringsetterspørselen tok seg noe opp igjen fram mot siste årsskifte etter ordrestatistikken å dømme. Prisstigningen er lav; siden i fjor sommer har stigningstakten vært om lag 4 prosent årlig rate.

TABELLVEDLEGG FOR UTLANDET

Tabell 1. Storbritannia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilg. ¹⁾ Sesongkorr. 1975=100	Detailjoms.- volum Sesongkorr. 1976=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 15/1-74 = 100
1980					
Mars	98,2	100	109,7	1 411	252,2
April	98,1	91	109,6	1 456	260,8
Mai	96,7	93	108,4	1 495	263,2
Juni	96,6	95	109,5	1 542	265,7
Juli	95,5	87	108,5	1 609	267,9
August	93,3	90	109,6	1 697	268,5
September	92,0	70	108,5	1 791	270,2
Oktober	91,0	74	109,7	1 893	271,9
November	89,9	75	109,2	2 030	274,1
Desember	89,0	79	108,4	2 137	275,6
1981					
Januar	88,4	90	114,0	2 228	277,3
Februar	89,4	84	112,9	2 304	279,8
Mars	88,8	114	111,4	2 381	284,0
April	88,9	86	111,4	2 452	292,2
Mai	88,2	83	110,6	2 515	294,1
Juni	90,0	99	111,7	2 552	295,8
Juli	89,5	98	109,7	2 582	297,1
August	89,9	93	111,0	2 626	299,3
September	90,5	76	110,6	2 673	301,0
Oktober	91,5	91	112,0	2 729	303,7
November	90,1		111,0	2 764	306,9
Desember			110,4	2 782	308,3
1982					
Januar				2 829	

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 2. Vest-Tyskland, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1976=100	Ordretilg. ¹⁾ Sesongkorr. 1976=100	Detailjoms.- volum Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1976=100
1980					
Januar	111	116,2	136	829	113,7
Februar	115	117,4	129	823	114,9
Mars	113	120,2	129	829	115,6
April	114	113,3	126	845	116,3
Mai	110	110,7	125	858	116,8
Juni	109	113,0	124	883	117,4
Juli	109	111,0	129	903	117,6
August	104	109,2	127	917	117,7
September	108	105,8	128	934	117,7
Oktober	107	110,2	129	963	117,9
November	104	104,6	128	993	118,6
Desember	109	110,6	126	1 038	119,3
1981					
Januar	105	105,8	126	1 051	120,3
Februar	108	106,4	133	1 091	121,2
Mars	107	104,0	125	1 142	122,0
April	108	113,8	124	1 176	122,8
Mai	107	104,8	125	1 232	123,3
Juni	106	106,0	120	1 270	123,9
Juli	106	102,6	123	1 317	124,4
August	107	101,7	127	1 372	124,8
September	109	105,1	123	1 429	125,4
Oktober	106	96,9	126	1 479	125,8
November	106	99,3		1 526	126,4
Desember				1 566	126,8
1982					
Januar					127,9

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til verkstedindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 3. Frankrike, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1970=100
1 9 7 9			
Desember	136	1 370	323,3
1 9 8 0			
Januar	135	1 378	236,8
Februar	136	1 391	239,3
Mars	136	1 415	242,1
April	136	1 439	244,9
Mai	131	1 473	247,1
Juni	131	1 460	248,7
Juli	135	1 470	252,4
August	135	1 457	254,9
September	128	1 446	257,1
Oktober	131	1 442	259,9
November	129	1 476	261,7
Desember	133	1 515	264,0
1 9 8 1			
Januar	127	1 562	267,1
Februar	130	1 606	269,6
Mars	129	1 663	272,3
April	128	1 724	276,0
Mai	130	1 795	278,5
Juni	131	1 825	281,2
Juli	129	1 849	286,1
August	129	1 837	289,6
September	131	1 813	292,9
Oktober	131	1 818	296,5
November	131	1 846	299,2
Desember		1 872	301,0

Tabell 4. Italia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Detaljoms.- volum Ukorrigert 1975=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1975=100
1 9 8 0				
Februar	138,8	111,3		206,7
Mars	137,6	122,8		208,6
April	138,8	120,4	1 554	211,9
Mai	127,9	125,5		213,8
Juni	131,9	122,2		215,8
Juli	130,2	122,0	1 812	219,4
August	111,5	107,9		221,7
September	126,7	124,6		226,4
Oktober	128,6	127,3	1 722	230,3
November	133,6	123,2		235,1
Desember	125,6	173,9		238,2
1 9 8 1				
Januar	124,7	102,8	1 717	242,9
Februar	134,0	92,8		247,0
Mars	133,1	100,2		250,5
April	132,0	106,4	1 826	253,8
Mai	124,2	103,2		257,5
Juni	124,5	104,0		260,2
Juli	128,3		2 013	262,4
August	108,1			264,1
September	128,5			267,9
Oktober	124,9			273,2
November	133,8			277,8
Desember				280,7
1 9 8 2				
Januar				284,4

Tabell 5. S v e r i g e , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1968=100	Ordretilg. 1) Ukorrigert 1970=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1.kv.1973=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1980=100
1 9 8 0					
Februar	134	268	129,3	82	96,8
Mars	136	280		76	97,2
April	136	250		..	97,9
Mai	107	213	214,9	70	98,2
Juni	133	262		85	98,5
Juli	138	118		80	99,3
August	132	258	126,5	88	99,9
September	130	272		92	102,7
Oktober	128	290		92	104,2
November	131	268		96	104,8
Desember	127	295		86	105,2
1 9 8 1					
Januar	129	297		108	107,2
Februar	131	290		106	109,3
Mars	129	286		90	109,8
April	129	257		87	110,5
Mai	128	272		81	111,2
Juni	127	278		86	111,6
Juli	127	126		104	112,6
August	124	241		116	113,5
September	121	266		127	114,5
Oktober	122	293		133	115,0
November	123	268		128	115,4
Desember	123			125	114,9
1 9 8 2					
Januar				153	

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til verkstedindustrien ekskl. skipsverft fra innenlandske kunder.

Tabell 6. U S A , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1967=100	Ordretilg. 1) Sesongkorr. Mrd.dollar	Detaljoms.- volum 2) Sesongkorr. Mrd.dollar	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1967=100
1 9 8 0					
Januar	153,5	23,86	34,1	6 500	233,2
Februar	153,1	21,48	33,4	6 454	236,4
Mars	152,0	22,59	32,4	6 543	239,8
April	148,0	22,16	31,5	7 202	242,5
Mai	143,5	20,23	31,0	7 944	244,9
Juni	140,2	21,11	31,4	7 811	247,6
Juli	139,3	23,52	32,1	8 021	247,8
August	141,2	21,28	32,0	7 942	249,4
September	143,9	22,52	32,0	7 800	251,7
Oktober	146,5	21,63	32,1	7 961	253,9
November	148,9	23,35	32,3	7 946	256,2
Desember	150,4	24,66	32,3	7 785	258,4
1 9 8 1					
Januar	151,1	24,82	32,8	8 022	260,5
Februar	151,2	21,19	33,0	7 965	263,2
Mars	151,6	24,46	33,0	7 958	265,1
April	152,0	24,72	32,2	7 899	266,8
Mai	152,8	23,87	31,8	8 248	269,0
Juni	152,4	23,23	32,2	8 004	271,3
Juli	153,2	24,23	31,9	7 824	274,4
August	153,2	24,70	32,0	7 978	276,5
September	151,1	23,03	31,7	8 236	279,3
Oktober	148,2	21,87	31,2	8 669	279,9
November	145,1		31,1	9 100	280,7
Desember	141,7		31,1	9 571	

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til investeringsvareindustrien.

2) 1967-priser.

Tabell 7. J a p a n , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilg. ¹⁾ Sesongkorr. Mrd.yen	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1975=100
1 9 8 0				
Januar	139,7	738	1 080	131,8
Februar	147,2	689	1 000	132,8
Mars	142,2	620	1 090	133,6
April	144,5	740	1 130	136,1
Mai	142,6	943	1 110	137,3
Juni	141,8	711	1 120	138,0
Juli	141,9	749	1 160	138,0
August	136,3	690	1 160	137,6
September	141,2	708	1 160	140,1
Oktober	142,6	1 035	1 180	140,4
November	140,7	733	1 270	140,6
Desember	143,0	978	1 230	140,1
1 9 8 1				
Januar	144,2	756	1 190	141,5
Februar	145,1	796	1 220	141,3
Mars	143,9	836	1 260	142,0
April	144,6	783	1 310	143,1
Mai	141,9	790	1 350	144,3
Juni	145,4	741	1 340	144,5
Juli	147,1	612	1 250	144,1
August	142,8	693	1 160	143,2
September	148,3	735	1 280	145,6
Oktober	150,5	853	1 270	146,1
November	150,9 f			145,7
Desember	149,8 f			

1) Verdien av tilgangen på nye ordrer til maskinindustrien fra innenlandske kunder.
f: Foreløpige tall.

Tabell 8. B r u t t o n a s j o n a l p r o d u k t i u t v a l g t e l a n d

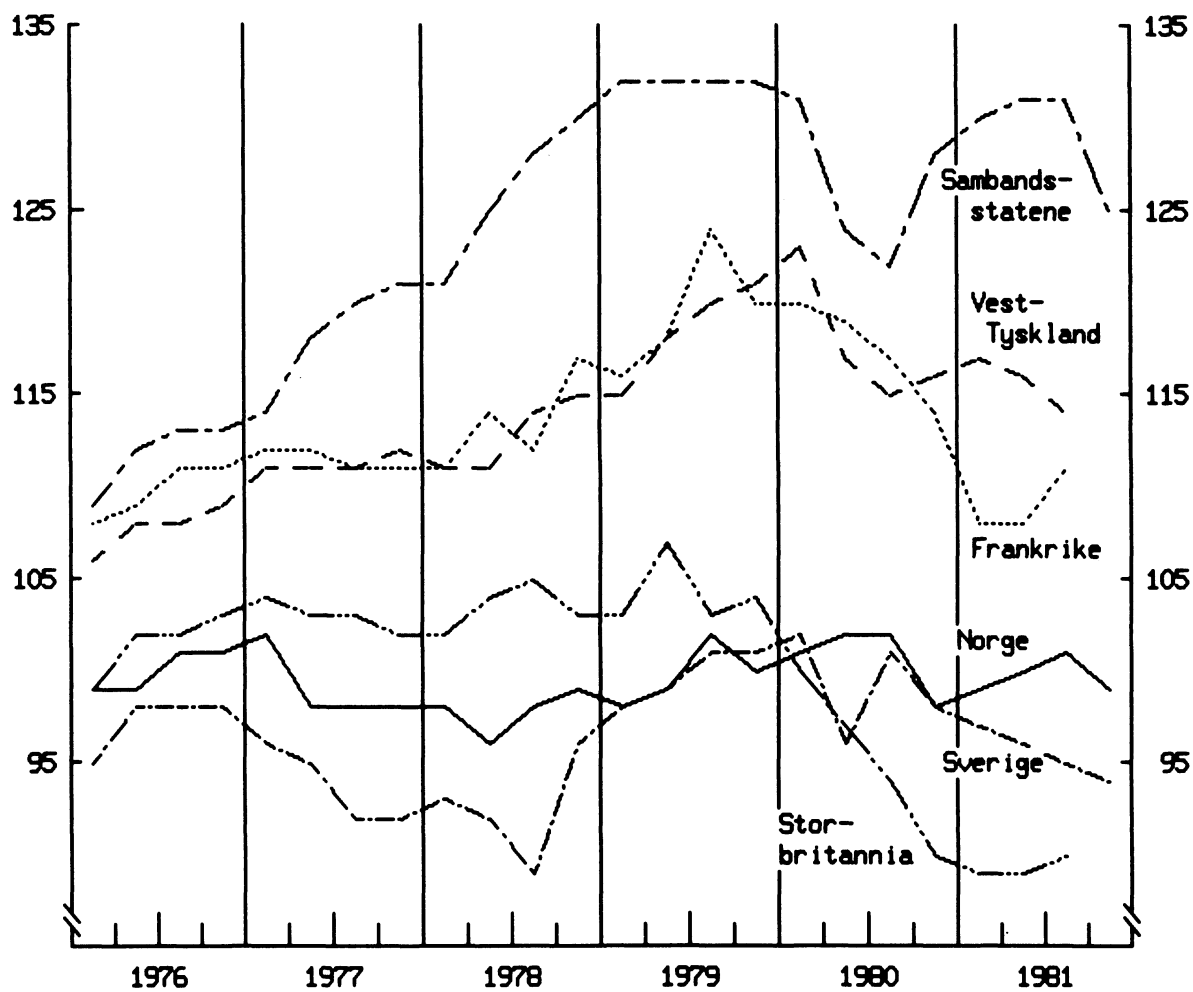
Prosentvis volumendring fra foregående år

	1976	1977	1978	1979	1980	1981 anslag	1982 prognose
Danmark	7	2	1 1/4	3	- 1/4	- 1/4	3 1/4
Frankrike	5 1/4	3	3 3/4	3 1/2	1 1/4	1/2	3 1/2
Italia	6	2	2 3/4	5	4	0	1
Japan	5 1/4	5 1/4	5	5 1/2	4 1/4	3 3/4	3 3/4
Norge	6 3/4	3 1/2	4 1/2	4 1/2	3 3/4	3/4 ¹⁾	0
Sambandsstatene	5 1/2	5 1/2	4 1/2	2 3/4	- 1/4	1 3/4	- 1/2
Storbritannia	3 1/2	1 1/4	3 1/4	1 1/2	-1 3/4	-2	1/4
Sverige	1 1/4	-2	1 1/4	4	1 1/2	0	1 1/2
Vest-Tyskland	5 1/4	3	3 1/4	4 1/2	1 3/4	-1	1 1/4

K i l d e : OECD og nasjonale opplysninger.

1) Foreløpig nasjonalregnskapstall.

Industriproduksjon uten bergverksdrift og kraftforsyning i utvalgte land.
Sesongkorrigert. 1975=100.
Beregnet på grunnlag av OECD Main Economic Indicators.

I N o r g e bidrar forhold på etterspørselssiden, høy prisstigning og tiltakende arbeidsløshet til at utsiktene for konjunkturutviklingen i den nære fremtid er mindre lyse nå enn da forrige konjunkturoversikt ble skrevet i november i fjor. Dette gjelder særlig utsiktene for industrien. Men, etter konjunkturbarometeret for 4 kvartal i fjor og tendensene i resten av våre konjunkturindikatorer er det ikke grunnlag for å vente særlige bevegelser i industriproduksjonen med det første.

Utenlandsetterspørselen øker fortsatt svært moderat som følge av vedvarende svake internasjonale konjunkturer. Den innenlandske investeringsetterspørselen utenom investeringer i transportmidler og oljeplattformer mv. er i nedgang. I tillegg har også den innenlandske etterspørselen etter investeringer for oljeleting og -produksjon vist en svakere tendens den senere tid. Gjennom annet halvår i fjor gikk ordrettilgangen til produsenter av oljeplattformer mv. kraftig ned fra et høyt nivå. Men ordrebeholdningen i verkstedsindustrien er fortsatt høy. Investeringsstatistikken fra november i fjor tyder på at de samlede investeringene i olje- og gassutvinning i 1982 blir på mer enn 10 milliarder kroner. Den private konsumetterspørselen etter varer endrer seg for tiden lite.

Utviklingen i etterspørselen kan i en viss grad avleses i industriproduksjonen. Mot slutten av forrige år avtok samlet industriproduksjon noe, i første rekke som følge av at enkelte produsenter av eksportvarer justerte produksjonen ned. Gjennom 1 halvår økte produksjonen av typiske eksportvarer og nedjusteringen utover høsten var trolig en reaksjon på at konjunkturoppsvinget ute syntes å komme svært mye senere enn tidligere antatt. Men det er neppe grunn til å vente noen langvarig nedgang i eksportvareproduksjonen, særlig ikke hvis veksten i våre eksportmarkeder tiltar utover året slik bl.a. OECD anslår. Produksjonen av både investeringsvarer og konsumvarer endret seg forholdsvis lite mot slutten av fjoråret.

Tallet på registrerte arbeidsløse har den siste tida vist kraftig økning regnet etter norske forhold. Ekstra kald vinter og nedtrapping av veksten i offentlig sysselsetting har trolig i en viss grad bidratt til utviklingen. Men økningen i arbeidsløsheten de seneste månedene inneholder også et konjunkturbestemt element.

Prisstigningen her hjemme var også ved dette årsskiftet påvirket av offentlige tiltak. Konsumprisindeksen økte med hele 3,0 prosent fra 15. desember 1981 til 15. januar 1982 mot 2,9 prosent i tilsvarende periode ett år tidligere. Både offentlige avgifter og offentlige takster ble økt f.o.m. siste årsskifte. Det er ennå gått for kort tid etter opphevelsen av prisstoppen f.o.m. årsskiftet til å tallfeste nogenlunde eksakt den underliggende takten i den innenlandske prisstigningen. Fra utlandet får norsk økonomi fortsatt forholdsvis moderate, men svakt tiltakende prisstigningsimpulser etter importprisindeksen for tradisjonelle varer å dømme.

Etter Statistisk Sentralbyrås k o n j u n k t u r b a r o m e t e r for 4. kvartal 1981 venter industriens ledere en noe svakere konjunktursituasjon i 1. kvartal i år enn i 4. kvartal i fjor. Likevel ser det ikke ut til at foretakene venter noe markert konjunkturomslag med det første.

Som vanlig er det vanskelig å tolke svarene på de spørsmål som stilles i konjunkturbarometeret. Dette skyldes at bedriftslederne har vanskelig for å korrigere sine svar for sesongvariasjoner. Forholdet slår svært ulikt ut for de forskjellige spørsmålene og varierer også noe fra næring til næring for hvert enkelt spørsmål.¹⁾

1) Forsøk på å sesongkorrigere netttotalene, det vil si differansen mellom den prosentdelen av foretakene som venter en bedring og den prosentdelen av foretakene som venter en forverring, tyder på at bedriftsledernes problemer med å se bort fra sesongsvingninger er spesielt store i forbindelse med vurdering av produksjonsutviklingen og de generelle utsiktene for foretakene. For disse spørsmålene nådde sesongfaktorene helt opp i vel 17 i absolutt verdi. (Sesongfaktoren er det tall som må legges til eller trekkes fra observasjonene for å få et sesongrenset tall. Faktorene er beregnet ut fra observasjoner i den tiden konjunkturbarometere har vart, dvs. siden 1973.) Noe svakere tegn til sesongsvingninger kan spores i spørsmål om kapasitetsutnyttning, ordrettilgang og lager. Netttotalene for spørsmålene om priser og sysselsetting ser ut til å inneholde bare små eller ingen sesongutslag. Sesongelementet i svarene varierer også betydelig fra kvartal til kvartal. Ikke for noen spørsmål og næringer er det noe fast mønster. Grovt sett er det tegn til at bedriftslederne er for optimistiske i vurdering av utviklingen fra 1. til 2. og 3. til 4. kvartal og for pessimistiske i vurdering av utviklingen fra 2. til 3. og 4. til 1. kvartal.

Om en forsøker å korrigere konjunkturbarometerets nettotall for sesongvariasjoner ser det ut til at et svakt flertall av bedriftslederne i bergverksdrift og industri venter nedgang både i produksjon, sysselsetting, kapasitetsutnyttning og ordretilgang fra 4. kvartal 1981 til 1. kvartal 1982 (figur 10.1-10.6). Særlig ventes nedgang i nye ordre fra eksportmarkedene. Et betydelig flertall av bedriftslederne venter at prisene på nyinngåtte kontrakter skal gå opp fra 4. kvartal 1981 til 1. kvartal 1982.

De noe pessimistiske forventningene med hensyn til konjunkturutviklingen fra forrige til inneværende kvartal for bergverk og industri sett under ett, gjenspeiler i første rekke antakelser om dårlige utsikter for enkelte av de næringer som produserer typiske varer for eksport. Blant annet viser skjønsmessig sesongkorrigerte nettotall for bedriftledernes forventninger om utviklingen i næringer som produserer treforedlingsprodukter og metaller nedgang fra 4. kvartal 1981 til 1. kvartal 1982. Særlig store negative nettotall er observert i spørsmålene om ordretilgang og kapasitetsutnyttning. Produsenter av kjemiske råvarer (som også er typiske eksportprodukter) vurderte utsiktene for inneværende kvartal som noe lysere enn i 4. kvartal i fjor. Konjunkturbarometersvarene fra verkstedindustrien tyder på noe mindre optimistisk vurdering av ventet utvikling for investeringsvareprodusentene fra 4. kvartal 1981 til 1. kvartal 1982 enn vurderingen av den faktiske utviklingen fra 3. til 4. kvartal i fjor. Produsentene av typiske konsumvarer ventet stort sett liten endring i konjunkturutviklingen i inneværende kvartal, bortsett fra trelastprodusentene som ventet noe svakere konjunkturer fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år.

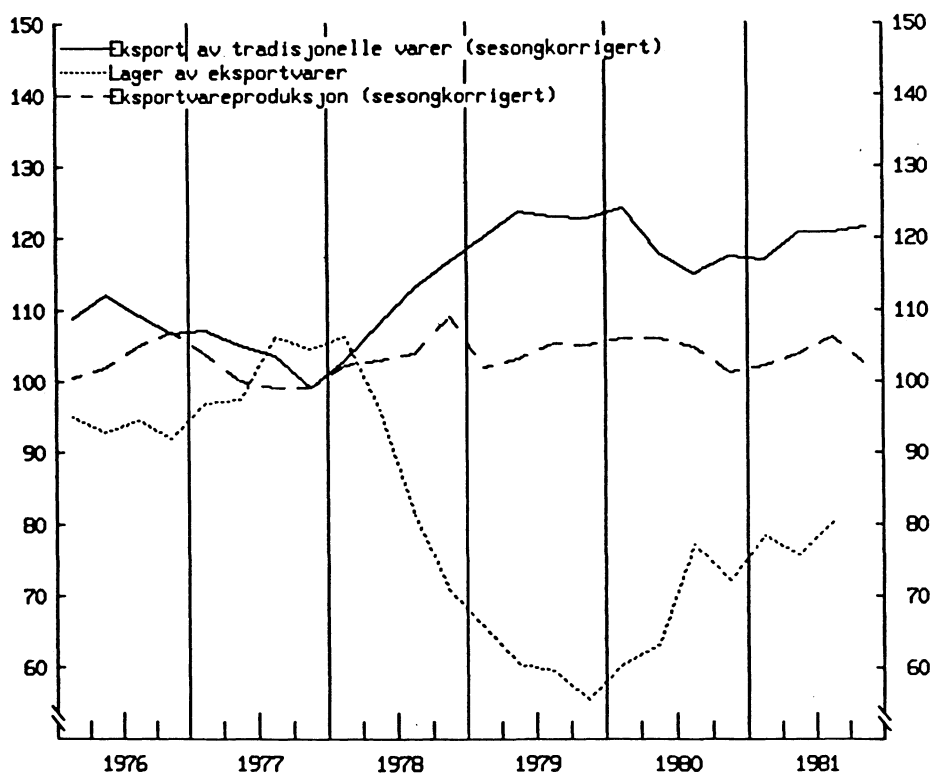
I n d u s t r i p r o d u k s j o n e n økte gjennom første halvår i fjor, men gikk noe ned mot slutten av året. Fra 3. til 4. kvartal i fjor gikk den sesongkorrigerte produksjonsindeksen for industri ned med 1,4 prosent. I 1981 sett under ett var industriproduksjonen 1 prosent lavere enn i 1980.

Konjunkturforløpet i samlet industriproduksjon det siste året har i første rekke vært bestemt av produksjonsutviklingen i industrigrener som produserer typiske eksportvarer. Særlig metallvareproduksjonen viste oppgang gjennom første delen av fjoråret og svakere tall mot slutten av året. Utviklingen i de senere måneder gjenspeilte trolig bedriftslederens reaksjon på at konjunkturoppsvinget ute lar vente på seg. Normalt ville en vente at produsentene også justerte lager av eksportvarer etter utviklingen i utenlandsetterspørselen. Vanligvis pleier eksportvareprodusentene å reagere på en oppgang i eksporten med både å redusere lagerinvesteringene og øke produksjonen, se figur 1¹⁾ (s.10). Eksportvarelagrene har normalt passert toppen (bunnen) kort etter at den tradisjonelle vareeksporten har passert bunnen (toppen) - i perioden 1961-81 i gjennomsnitt om lag 2 kvartaler etter. Men etter lagerindeksen som kun foreligger fremt.o.m. 3. kvartal i fjor ser det ut til at produsentene av eksportvarer holdt lageret forholdsvis konstant gjennom 1981, trass i at det tradisjonelle eksportvolumet passerte en konjunkturbunn i 3. kvartal 1980. Utvikling i produksjon og lager av eksportvarer utover i 2. halvår i fjor kan ha sammenheng med de høye finansielle kostnader ved å holde lager. Ettersom utenlandsetterspørselen utviklet seg svakere enn ventet i fjor og de finansielle reservene trolig ble tappet ut, kan bedriftene ha funnet det regningsssvarende å redusere produksjonen fremfor å øke lageret i siste halvår i fjor.

Også enkelte tilfeldige forhold i produksjonen av eksportvarer bidro til nedgangen i samlet industriproduksjon fra 3. til 4. kvartal i fjor - særlig tilfeldig lav produksjon av kjemiske råvarer i oktober. Treforedlingsproduksjonen endret seg lite mot slutten av fjoråret. Alt i alt viser sesongkorrigerte tall for produksjon etter anvendelse en nedgang i eksportvareproduksjonen sett under ett på hele 3,5 prosent fra 3. til 4. kvartal (figur 1.2).

1) I figur 1 er kvartalsseriene for lager av eksportvarer og for tradisjonell vareeksport normert slik at 1975=100. Den sesongkorrigerte månedsserien for produksjon av eksportvarer innen bergverksdrift, industri og kraftforsyning uten oljeutvinning (eksportvareproduksjonen) er gjort om til kvartalsserie.

Figur 1. Tradisjonell eksport, eksportvarelager og eksportvareproduksjon. Volumindekser. 1975=100

I verkstedindustrien bidro produksjonen gjennom første halvdel av fjoråret til oppgangen i samlet industriproduksjon. Men i motsetning til eksportvareproduksjonen holdt investeringsvareproduksjonen seg godt oppe utover høsten i fjor. Den sesongkorrigerte indeksen for investeringsvareproduksjonen gikk opp med 0,6 prosent fra 3. til 4. kvartal.

Blant produsenter av typiske konsumvarer endret produksjonen seg stort sett lite mot slutten av fjoråret når en ser bort fra produksjonen av tekstiler, klær og skotøy. For disse tre varegruppene gikk produksjonen noe ned gjennom siste halvår i fjor.

Tallet på registrerte arbeidsløse passerte en konjunkturbunn rundt årsskiftet 1979/80 og har de siste 2 årene vært i kontinuerlig oppgang når en ser bort fra sesongsvingninger og tilfeldige utslag. Arbeidsløsheten var i januar i år 42 100 mot 27 000 i samme måned 2 år tidligere. Siden tidlig i 1980 har arbeidsløshetsprosenten gått opp med nesten 1 prosentpoeng fra 1,6 i januar 1980 til 2,5 i januar 1982. Tallet på ledige plasser registrert ved arbeidskontorene passerte en topp på senhøsten i fjor og har siden gått noe ned. Ukorrigert for sesongsvingninger (men korrigert for virkningene av utvidet meldeplikt) var 5 200 arbeidsplasser registrert som ledige ved utgangen av januar, mot 5 900 ett år tidligere.

Hovedinntrykket fra ordrestatistikken for 4. kvartal er at verdien av ordretilgangen fra hjemmemarkedet til produsenter av investeringsvarer og metaller fortsatt viser lave tall i forhold til det høye nivået som ble passert i 2. kvartal i fjor. Både den mere tilfeldige investeringsretterspørselen i forbindelse med utbyggingen av Nordsjøen og den mer konjunkturbestemte investeringsretterspørselen fra hjemmemarkedet viser svikt. Innenfor konsumvareindustrien viser ordretilgangen for klær og skotøy bare små endringer, mens ordretilgangen til tekstilvareprodusentene viste svak oppgang mot slutten av fjoråret. Ordretilgangen fra utlandet synes å endre seg lite eller øker bare svakt.

For hjemmemarkedet skyldes svikten i ordretilgangen i produksjon av metaller og verkstedprodukter sett under ett i første rekke nedgang i ordre for bygging av oljeplattformer og oljerigger (figur 3.1). Nedgangen henger sammen med at markedet for denne type produksjonsutstyr til Nordsjøen etter hvert blir mettet. Ratene for oljeplattformer og oljerigger har vært avtagende det siste halve året.

Den mer konjunkturbestemte innenlandske investeringsetterspørselen, målt med ordretilgangen fra hjemmemarkedet til produksjon av verkstedprodukter utenom transportmidler og oljeplattformer mv., passerte også en topp i 2. kvartal i fjor og har siden vært i nedgang. Fra 3. til 4. kvartal i 1981 gikk den sesongkorrigerte indeksen for innenlandsk investeringsetterspørsel ned med 6,3 prosent (figur 3.2, stiplet kurve).

Ordretilgangen fra utlandet har i sterk grad vært påvirket av enkelte storordre det siste halve året. Metallindustrien mottok store ordre i 3. kvartal og indeksen for ordretilgangen til metallindustrien fra utlandet gjorde et kraftig hopp fra 2. til 3. kvartal (figur 3.3, stiplet kurve). Men i 4. kvartal var verdien av nye metallordre fra utlandet (sesongkorrigert) igjen på om lag samme nivå som i 1. og 2. kvartal i fjor. Produsentene av verkstedprodukter utenom transportmidler og oljeplattformer mv. mottok også store ordre fra utlandet i siste halvår i fjor. For disse verkstedsprodusentene økte verdien av nye ordre fra utlandet gjennom begge de to siste kvartalene av fjoråret. De store enkeltordrene fra utlandet gjør tolkningen av utenlandsordrene spesielt vanskelig og usikker. Trolig endrer verdien av nye ordre fra utlandet til verksteds- og metallindustrien sett under ett seg lite eller er i svak oppgang. - Verdien av samlet ordretilgang for kjemiske råvarer, produkter som for en stor del går til eksport, er i moderat oppgang (figur 3.4).

Ordrebeholdning i metall og verkstedindustrien sett under ett er fortsatt høy (figur 3.5). Nærmere detaljer om ordrebeholdningen i de enkelte næringsgrupper er gitt i figur 3.5 til 3.8 i diagramvedlegget.

Etter Statistisk Sentralbyrås i n v e s t e r i n g s u n d e r s ø k e l s e fra november i fjor viser investeringene i industri tegn til å ha passert en konjunkturtopp i fjor sommer. Den sesongkorrigerte verdien av utførte investeringer i industrien gikk ned med 0,4 prosent fra 2. til 3. kvartal i fjor (figur 5.1). Den moderate utviklingen i de samlede industriinvesteringer skjuler store endringer i investeringene i enkelte av eksportnæringene. Innen produksjon av ikke-jernholdige metaller økte investeringene betydelig gjennom alle de tre første kvartalene av 1981. Derimot har investeringene i treforedling vært betydelig lavere i 1981 enn i 1980 som følge av at Tofteanlegget er fullført. Investeringene i industri utenom treforedling og produksjon av ikke-jernholdige metaller endret seg stort sett lite gjennom de tre første kvartalene av 1981.

Industribedriftenes anslag fra november 1981 for sine sansynlige investeringsutgifter i 1982 var 5 prosent lavere enn tilsvarende anslag for 1981 registrert i november 1980. Nedgangen var konsentrert om treforedling og produksjon av metaller. For industrien ellers ble det registrert en stigning på 12 prosent. De anslagene som gis året før investeringsåret ligger vanligvis noe under de investeringene som faktisk viser seg å bli realisert. Antar vi at investeringsanslagene fra novemberundersøkelsen kommer til å utgjøre om lag 92 prosent av de realiserte investeringene (som er gjennomsnittet for perioden 1968 til 1980), vil investeringene i industrien komme opp i vel 7 milliarder kroner i 1982. Dette peker mot betydelig volumnedgang for industriinvesteringene fra 1981 til 1982. Men investeringsanslagene for 1982 er svært usikre. - Investeringene i utvinning av råolje og naturgass i 1982 er anslått til 11,3 milliarder kroner registrert i 4. kvartal i fjor mot 16,3 milliarder kroner for 1981 registrert i 4. kvartal 1980. Ved sammenlikning av tallene må en ta hensyn til at den norske andelen av Statfjord B-plattformen ble registrert som investeringer i 1981.

Ferske og foreløpige nasjonalregnskapstall viser en økning i volumet at det p r i v a t e k o n s u m e t på 1,3 prosent fra 1980 til 1981 (mot 2,2 prosent fra 1979 til 1980). Veksten i privat konsum skyldes nesten utelukkende økt forbruk at tjenester. Det private varekonsumet gikk opp med kun 0,2 prosent fra 1980 til 1981. Sesongkorrigerte oppgaver over detaljomsetningsvolumet frem t.o.m. desember i fjor tyder på at varekonsumet fortsatt holder seg stort sett stabilt. - Etter de foreløpige nasjonalregnskapstallene for 1981, viste husholdningenes disponible realinntekter en vekst på 2,3 prosent fra 1980 til 1981 mot 1,3 prosent fra 1979 til 1980. Mens kredittekspsjonen i 1980 gav sterkere vekstimpulser til privat konsum enn økningen i realinntekten, var forholdet det motsatte i 1981. Da førte den stramme kredittpolitikken isolert sett til en demping av veksten i det private konsumet.

Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks pr. 15. januar 1982 viste en stigning på hele 3,0 prosent fra 15. desember 1981. Den sterke prisstigningen ved siste årsskifte kan for en stor del tilskrives offentlig tiltak som endringer i offentlige takster og i satsene for indirekte skatter og subsidier. Også ved årsskiftet 1980/81 bidro offentlige tiltak i vesentlig grad til prisstigningen. Da ble skattepolitikken lagt om fra direkte til indirekte beskatning. Konsumprisene økte med 2,9 prosent fra desember 1980 til januar 1981.

Som ved årsskiftet 1980/81 var det også denne gang prisene på drikkevarer og tobakk som økte sterkest - hele 11,8 prosent fra desember 1981 til januar 1982 mot 12,3 prosent i tilsvarende periode ett år tidligere. Men sterkest virkning på totalindeksen i begge perioder hadde en stigning i delindeksen for reiser og transport på 4,7 prosent (3,7 prosent fra desember 1980 til januar 1981). Denne delindeksen, som inngår i totalindeksen med betydelig større vekt enn delindeksen for drikkevarer og tobakk (se tabellen nedenfor), økte ved overgangen til 1982 som følge av takstøkninger ved offentlige transportmidler, stigning i bilpriser, økte drifts- og vedlikeholdskostnader for egne transportmidler og økte telefontakster. Lavere bensinpriser vil imidlertid bidra til å bremse stigningen i denne delindeksen fra januar til februar. Matvareprisene i januar ble påvirket av reduserte subsidier (på bl.a. mel) og økte avgifter (på bl.a. sukker). Fra 15. desember 1981 til 15. januar 1982 økte delindeksen for matvarer med 2,4 prosent mot 2,8 prosent fra desember 1980 til januar 1981.

I 12-månedersperioden januar 1981 til januar 1982 økte prisene på konsumvarer med 12,0 prosent. Det er ennå gått for kort tid etter opphevelsen av den siste prisstoppen til å avgjøre om dette gir et korrekt uttrykk for den underliggende årlige prisstigningstakt i øyeblikket.

Stigning i konsumprisene

	Vekt (i prosent)	Endring i prosent		
		Des. 1980- jan. 1981	Des. 1981- jan. 1982	Jan. 1981- jan. 1982
Total	100,0	2,9	3,0	12,0
Matvarer	19,8	2,8	2,4	15,3
Drikkevarer og tobakk	3,8	12,3	11,8	17,6
Klær og skotøy	10,0	-1,0	-1,9	9,2
Bolig, lys og brensel	16,4	3,0	3,7	11,7
Møbler og husholdningsartikler	9,5	1,6	1,1	12,3
Helsepleie	2,2	0,3	0,8	5,4
Reiser og transport	19,7	3,7	4,7	11,7
Fritidssysler og utdanning	11,3	3,1	3,2	8,0
Andre varer og tjenester	7,3	4,1	3,0	13,3

Den sesongkorrigerte verdien av den tradisjonelle vareeksporten (regnet uten skip og oljeplattformer mv., råolje og naturgass) tok til å øke mot slutten av 1980 og var i svak oppgang gjennom 1981. Ferske oppgaver over varehandelen med utlandet fram t.o.m. januar i år tydet på at veksten i verdien av den tradisjonelle vareeksporten (sesongkorrigert) nå er svært svak (figur 9.1).

Etter sesongkorrigerte oppgaver passerte volumet av den tradisjonelle vareeksporten en konjunkturbunn i 3. kvartal 1980 og økte senere svært svakt frem til 4. kvartal i 1981 (figur 9.2). Sesongkorrigerte oppgaver for de enkelte varegruppene som inngår i det tradisjonelle eksportvolumet viser at det i første rekke var eksporten av konjunkturfølsomme varer som treforedlingsprodukter, jern og stål og til en viss grad kjemikalier som trakk volumet av den samlede tradisjonelle eksporten opp. Et unntak utgjorde eksporten av metaller unntatt jern og stål som viste tegn til å avta fra 2. kvartal i fjor. Blant varegrupper hvor tilfeldige forhold gjør seg sterkere gjeldende viste maskiner unntatt skip og oljeplattformer mv. forholdsvis høye eksporttall (sesongkorrigert) i 2. og 3. kvartal og svært lave tall i 4. kvartal. Eksportvolumet av matvarer, hvorav fisk og fiskehermetikk utgjør en vesentlig andel, var høyt i 2. og 4. kvartal 1981 i forhold til gjennomsnittet de to siste årene. Om en jevner utslagene i 2. og 4. kvartal ut over tid, viser eksportvolumet av matvarer kun svak oppgang eller liten endring gjennom 1981. For resten av varegruppene i det tradisjonelle eksportvolumet, blant annet ikke spiselige råvarer unntatt brenselstoffer, endret eksportvolumet seg gjennomgående lite.

Etter prisoppgaver for varehandelen med utlandet frem t.o.m. 4. kvartal i fjor har stignings- takten for prisene på tradisjonelle eksportvarer ikke endret seg nevneverdig mot slutten av fjoråret (figur 9.3). I det siste året frem til 4. kvartal i fjor økte enhetsprisene for eksporten av tradi- sjonelle varer sett under ett med 13,6 prosent.

Verdien av samlet vareeksport (medregnet skip og oljeplattformer mv. råolje og naturgass) økte med 11,2 milliarder kroner eller 12 prosent fra 1980 til 1981. Nesten halvparten av økningen skyldtes økt eksport av tradisjonelle varer (se tabellen nedenfor). Økt eksport av olje og naturgass bidro med den andre halvparten. Eksporten av skip økte svakt, 0,3 milliarder kroner, mens eksport av oljeplattformer i juni i fjor gav en eksportøkning for denne varegruppen på 0,8 milliarder kroner fra 1980 til 1981.

Verdien av vareeksporten i januar-deember

	1980 Milliarder kroner	1981 Milliarder kroner	Endring	
			Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareeksport ¹⁾	46,4	51,1	+4,8	+10
Eksport av råolje	28,5	30,7	+2,2	+ 8
Eksport av naturgass	12,9	16,1	+3,2	+25
Eksport av oljeplattformer mv.	0,1	0,9	+0,8	-
Eksport av skip	3,8	4,1	+0,3	+ 7
Vareeksport i alt	91,7	102,9	+11,2	+12

1) Vareeksport utenom eksport av skip, oljeplattformer mv., råolje og naturgass.

Den sesongkorrigerte verdien av den tradisjonelle v a r e i m p o r t e n (samlet import uten skip og oljeplattformer mv.) tok til å øke noe fra sensommeren i fjor. Økningen i importverdien av tradi- sjonelle varer var senere utover høsten og frem til årsskiftet 1981/82 forholdsvis svak. Oppgangen ut- over høsten hang i noen grad sammen med økt import av råolje (råolje er inkludert i det som her er be- tegnet den tradisjonelle vareimporten, men ikke i den tradisjonelle vareeksporten). Råoljeimporten var i perioden mars-juli lav, men tok seg opp igjen utover høsten. Men også verdien av import regnet uten mineralolje (og uten skip og oljeplattformer) tok seg opp i siste halvår i fjor.

Prisene på tradisjonelle importvarer sett under ett endret seg lite det siste året fram til sensommeren i fjor. Men gjennom 3. og 4. kvartal i 1981 økte prisindeksen for import av tradisjonelle varer sett under ett noe igjen. Utviklingen i prisen på mineralolje har i sterk grad bidratt til import- prisutviklingen på tradisjonelle varer sett under ett det siste året. Gjennom første og annet kvartal i fjor endret prisene på importert råolje seg lite eller gikk noe ned. Utover i annet halvår økte olje- prisene som følge av kursoppgang på amerikanske dollar utover sommeren og høsten. Prisene på enkelte av de øvrige varene som inngår i den tradisjonelle importen - særlig matvarer og drikkevarer - økte stort sett gjennom hele fjoråret.

Regnet i volumet endret den tradisjonelle vareimporten (utenom skip og oljeplattformer) seg lite det siste året frem til 2. kvartal i fjor når en ser bort fra sesongvariasjoner og tilfeldige utslag. Sesongkorrigerte oppgaver for 3. og 4. kvartal tyder på at importvolumet av tradisjonelle varer tok til å øke ut på sommeren i fjor. Fra første til annet halvår 1981 økte volumet av den tradisjonelle vare- importen (sesongkorrigert) med 5,9 prosent.

Verdien av den samlede vareimporten økte med 6,0 milliarder kroner fra 1980 til 1981. Vel halvparten av økningen skrev seg fra økt import fra 4. kvartal 1980 til 4. kvartal 1981, bl.a. som følge av import av skip i 4. kvartal i år. I 1981 sett under ett var importen av skip 3,1 milliarder kroner høyere enn året før, mens den tradisjonelle vareimporten og importen av oljeplattformer mv. økte med henholdsvis 2,6 og 0,3 milliarder kroner i perioden (se tabellen nedenfor).

Verdien av vareimporten i januar-desember

	1980 Milliarder kroner	1981 Milliarder kroner	Endring	
			Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareimport ¹⁾	81,6	84,2	+2,6	+ 3
Import av oljeplattformer mv.	0,6	0,9	+0,3	+53
Import av skip	1,4	4,5	+3,1	+217
Vareimport i alt	83,6	89,6	+6,0	+ 7

1) Vareimport utenom import av skip og oljeplattformer mv., men inklusive rå mineralolje.

TABELLVEDLEGG FOR NORGE

Tabell 1. Industriproduksjon. Endring i sesongkorrigert indeks fra foregående tremånedersperiode. Prosent

	1981/82			
	Jan.-mars	April-juni	Juli-sept.	Okt.-des.
Bergverksdrift ¹⁾ , industri og kraftforsyning	1,9	0,9	0,0	-0,2
Bergverksdrift ¹⁾	10,1	0,8	-0,8	-4,9
Industri	0,5	0,3	0,6	-1,4
Kraftforsyning	7,2	2,1	-0,7	7,3
Produksjon etter anvendelse:				
Eksport	1,1	1,6	2,2	-3,5
Konsum	1,6	0,5	-1,0	1,4
Investering	0,9	0,3	1,0	0,6
Vareinnsats i bygg og anlegg	3,3	0,1	-2,1	-0,8
Vareinnsats ellers	1,8	0,4	0,9	0,9

1) Utenom utvinning av olje og naturgass.

Tabell 2. Industriproduksjon. Endring i ukorrigert indeks fra samme periode året før. Prosent

	Juli-sept.	Okt.-des.
Industri i alt	0,3	0,0
Næringsmidler, drikkevarer og tobakk	-0,2	-0,4
Tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer	-6,8	-7,8
Trevarer	-0,4	-2,7
Treforedling	5,6	6,8
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	0,4	-1,3
Kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter	3,6	-1,4
Mineralske produkter	-6,7	-2,7
Jern, stål og ferrolegeringer	-7,7	0,8
Ikke-jernholdige metaller	1,2	1,4
Metallvarer	-1,0	-2,2
Maskiner	5,3	4,7
Elektriske apparater og materiell	0,0	2,6
Transportmidler	1,2	1,5
Tekniske og vitenskapelige instrumenter, foto- og optiske artikler	0,5	3,3
Industriproduksjon ellers	1,4	-5,8

Tabell 3. Registrert arbeidsløshet. 1 000 personer

	1980/81					1981/82				
	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.
I alt	20,4	22,6	24,4	30,1	34,2	25,6	26,2	28,4	35,6	42,1
Herav industri, bygge- og anleggsvirksomhet	6,5	5,9	8,6	13,0	14,2	7,6	8,1	9,8	14,7	..

Tabell 4. Arbeidsmarkedet. Endring i sesongkorrigerte tall fra foregående tremånedersperiode. Prosent

	1981/82			
	Febr.-april	Mai-juli	Aug.-okt.	Nov.-jan.
Arbeidsløshet	5,2	5,8	2,1	7,7
Ledige plasser	-5,1	-5,7	3,6	-6,6

Tabell 5. Detaljomsetning

	1981/82			
	Jan.-mars	April-juni	Juli-sept.	Okt.-des.
<u>Omsetningsvolum i alt, sesongkorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode ...	-0,3	0,8	-0,3	1,8
<u>Omsetningsverdi, ukorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere				
I alt	12,8	16,7	15,2	14,4
Av dette:				
Nærings- og nytelsesmidler	11,7	18,9	15,4	13,6
Møbler og innbo	16,4	16,0	13,4	15,1
Bekledning og tekstilvarer	8,3	10,1	7,0	12,4
Motor kjøretøyer og bensin	16,9	19,8	20,8	16,7

Tabell 6. Utenrikshandel¹⁾

	1981/82			
	Febr.-april	Mai-juli	Aug.-okt.	Nov.-jan.
<u>Eksportverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode .	2,4	3,5	4,4	1,9
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	4,7	9,1	17,3	13,0
<u>Importverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode .	2,6	-3,5	10,8	0,8
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	4,2	-1,9	9,4	10,7

1) For eksporten regnet uten skip, oljeplattformer mv., råolje og gass, for importen uten skip og oljeplattformer mv.

K O N J U N K T U R B A R O M E T E R .
 TABELL 7. FAKTISK OG FORVENTET UTVIKLING. BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI. PROSENT.

SPØRSMÅL	FORVENTET UTVIKLING FRA 3. KV. 1981 TIL 4. KV. 1981					FAKTISK UTVIKLING FRA 3. KV. 1981 TIL 4. KV. 1981					FORVENTET UTVIKLING FRA 4. KV. 1981 TIL 1. KV. 1982				
	STØRRE	MINDRE	IRREL	STØRRE	MINDRE	IRREL	STØRRE	MINDRE	IRREL	STØRRE	MINDRE	IRREL			
	- UEND- HØYERE RET	- UEND- LAVERE	NETTO I ALT	UOPP- GITT	- UEND- HØYERE RET	- UEND- LAVERE	NETTO I ALT	UOPP- GITT	- UEND- HØYERE RET	- UEND- LAVERE	NETTO I ALT	UOPP- GITT			
1. TOTAL PRODUKSJONSVOLUM ...	33	50	14	18	3	33	46	18	14	3	15	52	28	-13	5
2. GJENNOMSNITTLIG SYSSELSETTING	12	74	11	1	3	13	72	13	-	3	7	68	20	-13	6
3. GJENNOMSNITTLIG KAPASITETSUTNYTTING	29	53	15	15	3	26	52	19	8	3	11	57	26	-14	5
4. ORDRETLGANG FRA HJEMMEMARKEDET	20	56	13	8	11	21	46	20	1	12	12	50	25	-14	13
5. ORDRETLGANG FRA EKSPORTMARKEDET	19	45	14	5	22	20	35	22	-1	23	12	39	25	-13	24
6. SAMLET ORDREBEHOLDNING VED UTGANGEN AV KVARTALET ..	14	53	23	-8	10	18	34	36	-18	12	16	45	25	-9	14
10. LAGERBEHOLDNINGER AV RÅ- VARER, MATERIALER, HALV- FABRIKATA OG DELER M.V. VED UTGANGEN AV KVART. .	14	57	23	-8	6	14	55	27	-12	4	16	58	19	-3	6
11. LAGERBEHOLDNINGER AV EGNE PRODUKTER BESTEMT FOR SALG VED UTGANGEN AV KVARTALET	19	43	28	-8	10	20	44	27	-7	10	23	45	20	3	12
12/13 PRISER VED INNGÅELSE AV NYE KONTRAKTER FOR LEV. TIL HJEMMEMARKEDET ..	15	74	2	13	9	15	71	5	10	9	49	34	6	43	11
13. TIL EKSPORT	22	46	10	12	21	14	52	11	2	22	34	35	7	26	24

RESULTATENE ER BEREGNET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYSSELSETTING.

K O N J U N K T U R B A R O M E T E R .
 TABELL 8. SITUASJONSVURDERING VED UTGANGEN AV KVARTALET. PROSENT.
 BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI.

SPØRSMÅL	UTGANGEN AV 3. KVARTAL 1981					UTGANGEN AV 4. KVARTAL 1981				
	BEDRE/ FORHOLDS- VIS STORE/ FOR STORE/ JA/OPP	UENDRET/ PASSE/ INGEN ENDRING	DÅR- LIGERE/ FOR SMÅ/ NEI/NED	NETTO- TALL	IRREL./ UOPPGITT	BEDRE/ FORHOLDS- VIS STORE/ FOR STORE/ JA/OPP	UENDRET/ PASSE/ INGEN ENDRING	DÅR- LIGERE/ FOR SMÅ/ NEI/NED	NETTO- TALL	IRREL./ UOPPGITT
14 HVORDAN BEDØMMER DE GENERELT FOR FORETAKET UTSIKTENE FOR KOMMENDE KVARTAL I FOR- HOLD TIL SITUASJONEN I INNEVÆRENDE KVARTAL	30	52	18	12	1	14	55	29	-15	2
15 BETYR DET NÅVÆRENDE PRODUKSJONSNIVÅ FULL KAPASITETSUTNYTTING	30	-	69	-40	1	27	-	71	-44	2
16 KREVER FULL KAPASITETS- UTNYTTING FLERE SYSSEL- SATTE	61		38	23	1	55		44	10	1
17 HVORDAN BEDØMMER DE STØRRELSEN AV ORDRE- BEHOLDNINGENE I FORHOLD TIL NÅVÆRENDE PRODUKSJONSOMFANG		48	39	-33			42	40	-33	10
18 HVORDAN BEDØMMER DE LAGERBEHOLDNINGENE AV RÅVARER, MATERIALER, HALVFABRIKATA M.V. I FORHOLD TIL PRODUKSJONSOMFANGET	31	65		29		29	66		27	4
19 HVORDAN BEDØMMER DE LAGERBEHOLDNINGENE AV EGNE PRODUKTER I FOR- HOLD TIL OMSETNINGEN	39	47	6	33		32	53	6	26	10
20 OVERVEIER FORETAKET Å ENDRE SINE VEDTATTE PLANER FOR INVESTERING I REALKAPITAL	5	79	14	-9	2	7	80	10	-3	3

RESULTATENE ER BEREGNET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYSSELSETTING.

K O N J U N K T U R B A R O M E T E R .
 TABELL 9. FAKTORER SOM BEGRENSET / VIL BEGRENSE PRODUKSJONEN.
 BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI. PROSENT.

SPØRSMÅL	3.KV. 1981	3.KV. 1981	4.KV. 1981	4.KV. 1981
	HVILKEN AV DISSE FAKTORER - OM NOEN SPESIELT - VAR DET SOM BE- GRENSET PRODUK- SJONEN I INNE- VÆRENDE KVARTAL	HVILKEN AV DISSE FAKTORER - OM NOEN SPESIELT - VENTES Å VILLE BEGRENSE PRODUK- SJONEN I KOMMENDE KVARTAL	HVILKEN AV DISSE FAKTORER - OM NOEN SPESIELT - VAR DET SOM BE- GRENSET PRODUK- SJONEN I INNE- VÆRENDE KVARTAL	HVILKEN AV DISSE FAKTORER - OM NOEN SPESIELT - VENTES Å VILLE BEGRENSE PRODUK- SJONEN I KOMMENDE KVARTAL
01 MANGEL PÅ ORDRE/SALG	24	22	25	29
02 STORE LAGERBEHOLDNINGER AV EGNE PRODUKTER	2	2	1	1
03 KONKURRANSE FRA ANDRE NORSKE PRODUKTER	1	2	2	2
04 KONKURRANSE FRA IMPORTVARER ...	1	1	1	1
05 LAVE PRISER/HØYE KOSTNADER/ LITEN LØNNSØMHEIT	2	2	2	2
06 KOMBINASJON AV FAKTORENE 01-05	27	28	30	30
07 MANGEL PÅ FAGLÆRT ARBEIDSKRAFT	8	7	5	4
08 MANGEL PÅ ARBEIDSKRAFT ELLERS .	2	2	1	1
09 MANGEL PÅ RÅSTOFF	2	2	1	1
10 KRAFTMANGEL	-	-	-	-
11 PROD.KAPASITETEN I FORETAKET ..	8	5	8	6
12 KOMBINASJON AV FAKTORENE 07-11	4	5	3	3
13 FINANSIERINGSVANSKER	-	-	-	1
14 ANDRE FAKTORER	6	5	2	2
15 INGEN SPESIELLE FAKTORER	6	8	7	6
16 KOMBINASJONER AV FAKTORENE 01-14 NEVNT OVENFOR	1	1	1	1
17 UOPPGITT	7	8	11	11

RESULTATENE ER BEREGNET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYSSSELSETTING.

K O N J U N K T U R B A R O M E T E R .

TABELL 10. SITUASJONSVURDERING VED UTGANGEN AV KVARTALET. PROSENT.

HVORDAN BEDØMMER DE GENERELT FOR FORET. UTSIKTENE FOR KOMMENDE KVART. I FORH. TIL SITUASJ. I INNEVÆR. KVART.

NÆRING	UTGANGEN AV 3. KVARTAL 1981					UTGANGEN AV 4. KVARTAL 1981				
	BEDRE	UENDRET	DÅR- LIGERE	NETTO- TALL	IRREL./ UOPPGITT	BEDRE	UENDRET	DÅR- LIGERE	NETTO- TALL	IRREL./ UOPPGITT
2,3 BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI	30	52	18	12	1	14	55	29	-15	2
2 BERGVERKSDRIFT	8	82	10	-3	-	10	49	41	-31	-
23 ØRÝTING OG UTVINNING AV MAL	4	84	13	-9	-	12	43	45	-33	-
29 BERGVERKSDRIFT ELLERS	27	73	-	27	-	-	78	22	-22	-
3 INDUSTRI	30	51	18	12		14	55	29	-15	2
31 PROD. AV NÆRINGSMIDLER, DRIKKEVARER OG TOBAKKSVARER	19	68	13	7		11	52	36	-25	1
32 PROD. AV TEKSTIL- OG BEKLED- NINGSVARER, LÆR OG LÆRVARER	21	65	11	10	3	27	58	15	13	-
321 PROD. AV TEKSTILVARER ...	13	73	11	2	2	23	60	17	6	-
322 PROD. AV KLÆR, UNNTATT SKOTØY	47	38	9	38	5	43	57	-	43	-
33 PROD. AV TREVARER	29	57	11	17	3	8	36	55	-47	1
34 TREFOREDLING, GRAFISK PROD. OG FORLAGSVIRKSOMHET	25	49	26	-	-	15	60	24	-9	1
341 TREFOREDLING	20	57	22	-2	-	13	49	37	-24	1
342 GRAFISK PROD. OG FORLAGS- VIRKSOMHET	29	42	29	-	-	17	69	13	5	1
35 PROD. AV KJEMISKE PROD., MINERALOLJE-, KULL-, GUMMI-, OG PLASTPRODUKTER	35	39	25	10	-	19	69	12	7	-
351 PROD. AV KJEMISKE RÅVARER	30	24	46	-17	-	12	75	13	-	-
36 PROD. AV MINERALSKE PROD. .	25	57	18	8	-	2	85	13	-10	-
37 PROD. AV METALLER	32	33	32	-	2	3	46	47	-44	3
371 PROD. AV JERN, STÅL, OG FERROLEGERINGER	57	17	21	36	5	3	70	23	-20	4
372 PROD. AV IKKE-JERNHOLDIGE METALLER	10	48	42	-32	-	4	25	68	-65	3
38 PROD. AV VERKSTEDPRODUKTER	38	51	11	27	-	17	54	25	-8	4
381 PROD. AV METALLVARER	23	58	19	4	-	19	46	35	-16	-
382 PROD. AV MASKINER	46	45	9	37	-	21	36	33	-12	10
383 PROD. AV ELEKTRISKE APPARATER OG MATERIELL ..	51	44	5	45	-	9	63	28	-20	-
384 PROD. AV TRANSPORTMIDLER	32	56	11	21	-	17	67	13	5	3
39 INDUSTRIPRODUKSJON ELLERS .	25	75	-	25	-	14	73	12	2	-

RESULTATENE ER BEREGET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYSSSELSETTING.

K O N J U N K T U R B A R O M E T E R .
 TABELL 11. FAKTISK OG FORVENTET UTVIKLING
 I GJENNOMSNITTLIG SYSSSELSETTING. PROSENT.

KÅRING	FORVENTET UTVIKLING FRA 3. KV. 1981 TIL 4. KV. 1981				FAKTISK UTVIKLING FRA 3. KV. 1981 TIL 4. KV. 1981				FORVENTET UTVIKLING FRA 4. KV. 1981 TIL 1. KV. 1982						
	STØRRE	MINDRE	NETTO	IRREL.	STØRRE	MINDRE	NETTO	IRREL.	STØRRE	MINDRE	NETTO	IRREL.			
	- UEND- HØYERE RET	- LAVERE	- I ALT	- UOPPG.	- UEND- HØYERE RET	- LAVERE	- I ALT	- UOPPG.	- UEND- HØYERE RET	- LAVERE	- I ALT	- UOPPG.			
2,3 BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI	12	74	11	1	3	13	72	13	-	3	7	68	20	-13	6
2 BERGVERKSDRIFT	17	79	4	12	-	22	31	47	-25	-	-	56	44	-44	-
23 BRYTING OG UTVINNING AV MAL	20	80	-	20	-	21	22	57	-36	-	-	57	43	-43	-
29 BERGVERKSDRIFT ELLERS	-	74	26	-26	-	27	73	-	27	-	-	52	48	-48	-
3 INDUSTRI	12	74	11	1	3	12	72	12	-	3	7	68	19	-12	6
31 PROD. AV NÆRINGSMIDLER, DRIKKEVARER OG TOBAKKSVARER	15	69	11	4	4	24	59	10	14	7	4	53	36	-32	7
32 PROD. AV TEKSTIL- OG BEKLED- NINGSVARER, LÆR OG LÆRVARER	14	78	8	7	-	20	57	19	1	4	11	60	21	-10	8
321 PROD. AV TEKSTILVARER ...	7	85	8	-	-	18	60	17	1	5	11	55	22	-12	12
322 PROD. AV KLÆR, UNNTATT SKOTØY	40	50	10	30	-	23	55	23	-	-	11	73	16	-6	-
33 PROD. AV TREVARER	21	67	5	17	8	6	91	4	2	-	1	63	30	-30	6
34 TREFOREDLING, GRAFISK PROD. OG FORLAGSVIRKSOMHET	2	83	11	-9	4	-	89	10	-10	1	8	76	14	-6	2
341 TREFOREDLING	5	71	20	-14	4	-	81	19	-19	-	-	76	21	-21	3
342 GRAFISK PROD. OG FORLAGS- VIRKSOMHET	-	92	4	-4	3	1	96	2	-2	1	15	76	8	7	1
35 PROD. AV KJEMISKE PROD., MINERALOLJE-, KULL-, GUMMI-, OG PLASTPRODUKTER	17	78	4	13	1	16	71	13	3	-	10	76	13	-3	1
351 PROD. AV KJEMISKE RÅVARER	7	93	-	7	-	15	85	-	15	-	7	91	2	4	-
36 PROD. AV MINERALSKE PROD. .	4	72	13	-9	10	6	88	6	-	-	4	87	3	1	5
37 PROD. AV METALLER	1	69	26	-25	4	5	68	20	-14	6	-	77	15	-14	9
371 PROD. AV JERN, STÅL, OG FERROLEGERINGER	2	45	44	-42	8	-	47	39	-39	13	-	66	18	-18	16
372 PROD. AV IKKE-JERNHOLDIGE METALLER	1	90	10	-9	-	10	87	3	7	-	-	86	11	-11	3
38 PROD. AV VERKSTEDPRODUKTER	17	73	9	9	2	16	69	11	6	4	10	64	18	-8	8
381 PROD. AV METALLVARER	6	84	9	-3	-	17	60	23	-7	-	10	65	23	-13	2
382 PROD. AV MASKINER	11	71	16	-5	2	10	68	12	-2	10	16	42	32	-16	10
383 PROD. AV ELEKTRISKE APPARATER OG MATERIELL ..	26	69	5	21	-	25	71	4	21	-	5	89	6	-	-
384 PROD. AV TRANSPORTMIDLER	23	71	4	19	3	16	73	8	8	3	9	64	13	-4	15
59 INDUSTRIPRODUKSJON ELLERS .	13	81	6	7	-	-	57	53	-53	-	-	75	25	-25	-

RESULTATENE ER BEREGNET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYSSSELSETTING.

KONJUNKTURBAROMETER.
 TABELL 12. FAKTISK OG FORVENTET UTVIKLING
 I PRODUKSJONSVOLUMET, PROSENT.

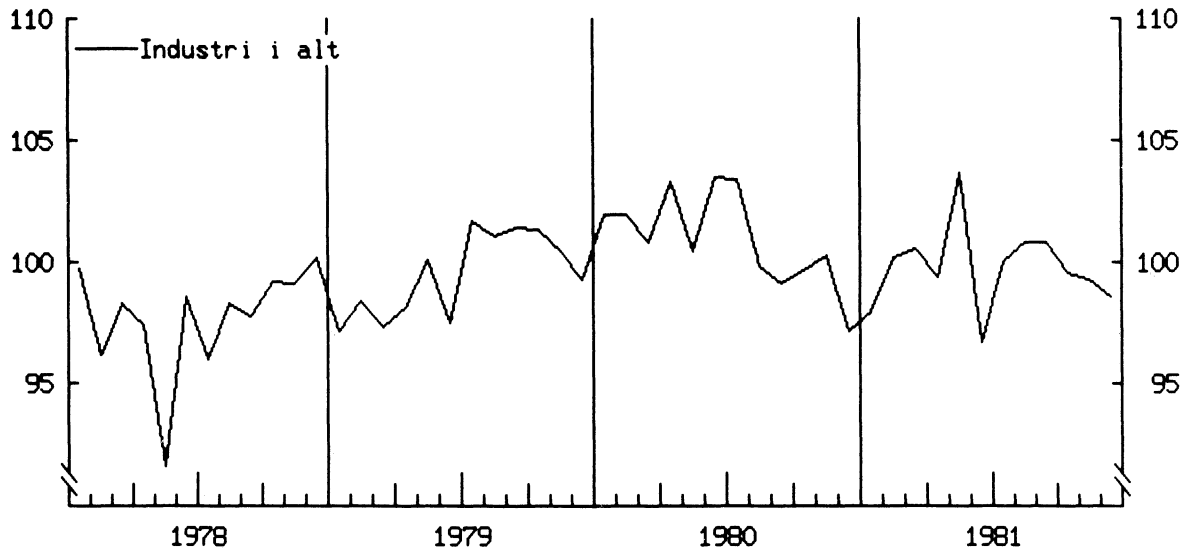
NÆRING	FORVENTET UTVIKLING FRA 3. KV. 1981 TIL 4. KV. 1981					FAKTISK UTVIKLING FRA 3. KV. 1981 TIL 4. KV. 1981					FORVENTET UTVIKLING FRA 4. KV. 1981 TIL 1. KV. 1982				
	STØRRE	MINDRE	NETTO	IRREL.	STØRRE	MINDRE	NETTO	IRREL.	STØRRE	MINDRE	NETTO	IRREL.			
	UEND- HØYERE RET	LAVERE	I ALT	UOPPG.	UEND- HØYERE RET	LAVERE	I ALT	UOPPG.	UEND- HØYERE RET	LAVERE	I ALT	UOPPG.			
2,3 BERGVERKSDRIFT OG INDUSTRI	33	50	14	18	3	33	46	18	14	3	15	52	28	-13	5
2 BERGVERKSDRIFT	59	36	4	55	-	22	21	57	-35	-	11	85	4	7	-
23 BRYTING OG UTVINNING AV MAL	71	29	-	71	-	21	26	53	-32	-	14	86	-	14	-
29 BERGVERKSDRIFT ELLERS	-	74	26	-26	-	27	-	73	-46	-	-	78	22	-22	-
3 INDUSTRI	32	50	15	18	3	33	47	18	15	3	15	51	28	-13	5
31 PROD. AV NÆRINGSMIDLER, DRIKKEVARER OG TOBAKKSVARER	27	50	20	7	4	38	42	13	26	7	7	40	46	-39	7
32 PROD. AV TEKSTIL- OG BEKLED- NINGSVARER, LÆR OG LÆRVARER	35	57	8	27	-	42	41	14	28	4	29	50	14	15	6
321 PROD. AV TEKSTILVARER ...	36	57	8	28	-	41	43	10	31	5	30	45	17	13	9
322 PROD. AV KLÆR, UNNTATT SKOTØY	40	50	10	30	-	43	36	21	22	-	29	65	6	23	-
33 PROD. AV TREVARER	35	53	5	30	8	49	37	13	36	-	4	41	49	-44	6
34 TREFOREDLING, GRAFISK PROD. OG FORLAGSVIRKSOMHET	39	39	18	21	4	32	54	14	18	-	11	56	31	-20	1
341 TREFOREDLING	54	37	6	48	4	23	51	26	-3	-	21	40	36	-15	3
342 GRAFISK PROD. OG FORLAGS- VIRKSOMHET	27	41	29	-3	3	39	57	3	36	-	3	71	27	-24	-
35 PROD. AV KJEMISKE PROD., MINERALOLJE-, KULL-, GUMMI-, OG PLASTPRODUKTER	42	49	9	33	1	33	52	13	20	2	22	47	28	-6	3
351 PROD. AV KJEMISKE RÅVARER	38	55	7	31	-	24	69	7	17	-	19	37	44	-25	-
36 PROD. AV MINERALSKE PROD. .	12	60	20	-8	7	15	39	46	-32	-	12	80	3	8	5
37 PROD. AV METALLER	26	42	29	-3	4	26	24	47	-21	3	24	48	25	-1	3
371 PROD. AV JERN, STÅL, OG FERROLEGERINGER	39	30	23	16	8	55	9	30	25	5	44	44	9	35	4
372 PROD. AV IKKE-JERNHOLDIGE METALLER	14	53	34	-20	-	1	38	62	-61	-	6	52	39	-33	3
38 PROD. AV VERKSTEDPRODUKTER	31	58	9	22	2	32	55	9	23	4	14	56	22	-7	8
381 PROD. AV METALLVARER	21	66	9	12	4	40	34	26	14	-	28	39	31	-3	2
382 PROD. AV MASKINER	41	43	14	27	2	39	46	6	33	10	18	34	38	-20	10
383 PROD. AV ELEKTRISKE APPARATER OG MATERIELL ..	31	63	5	26	-	34	63	3	30	-	10	86	3	7	-
384 PROD. AV TRANSPORTMIDLER	29	61	6	23	3	21	69	7	14	3	7	60	17	-10	16
39 INDUSTRIPRODUKSJON ELLERS .	77	17	6	71	-	22	18	59	-37	-	53	28	19	34	-

RESULTATENE ER BEREGNET VED Å VEIE HVERT SVAR MED FORETAKENES SYSSSELSETTING.

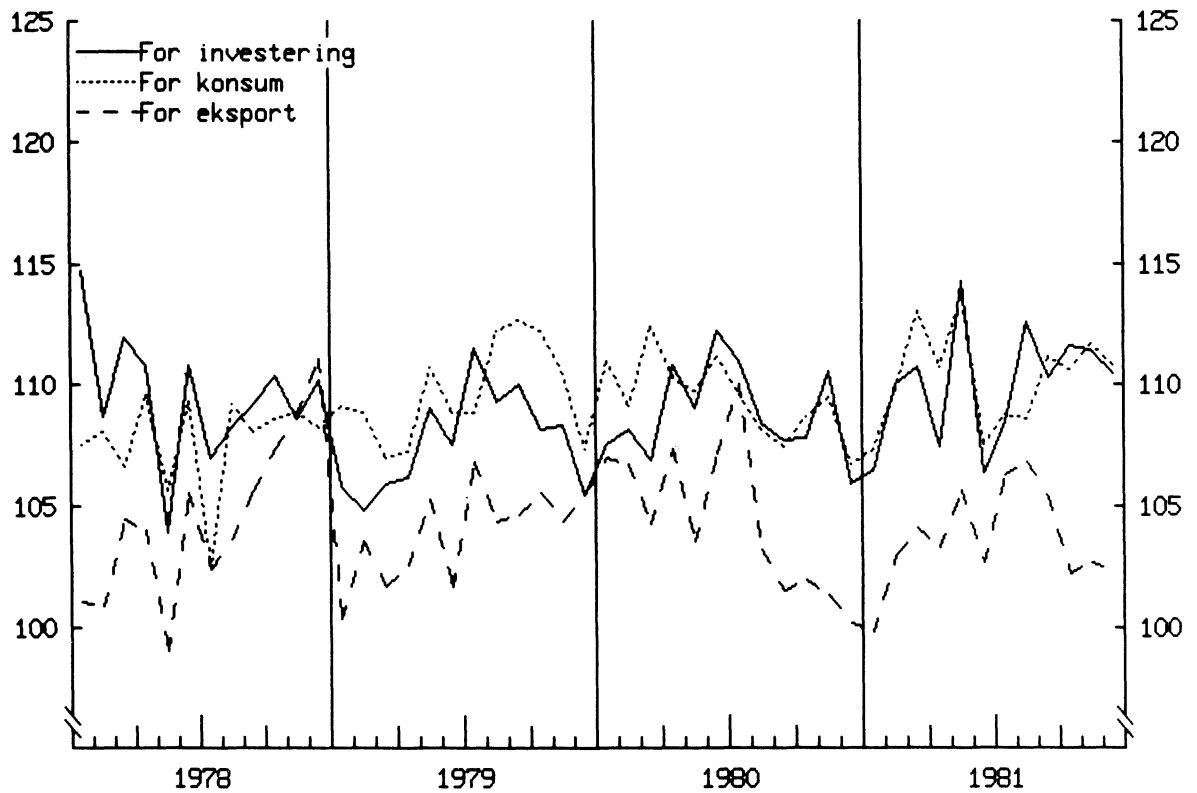
DIAGRAMMEDLEGG FOR NORGE

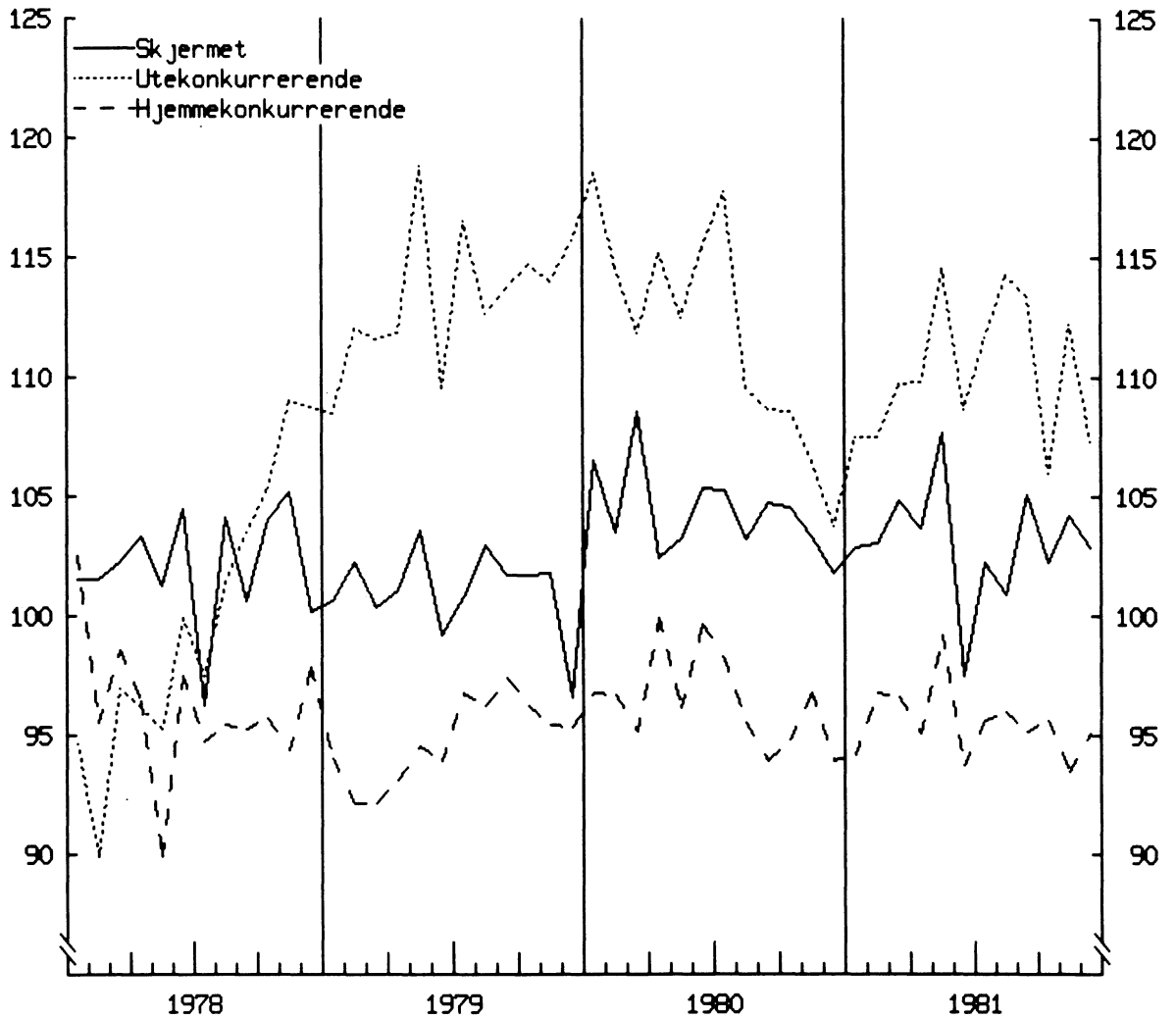
Figur 1.1. PRODUKSJONSINDEKS
Sesongkorrigert. 1975 = 100.

Figur 1.2. PRODUKSJONSINDEKS ETTER ANVENDELSE
Bergverksdrift industri og kraftforsyning uten oljeutvinning.
Sesongkorrigert. 1975 = 100.

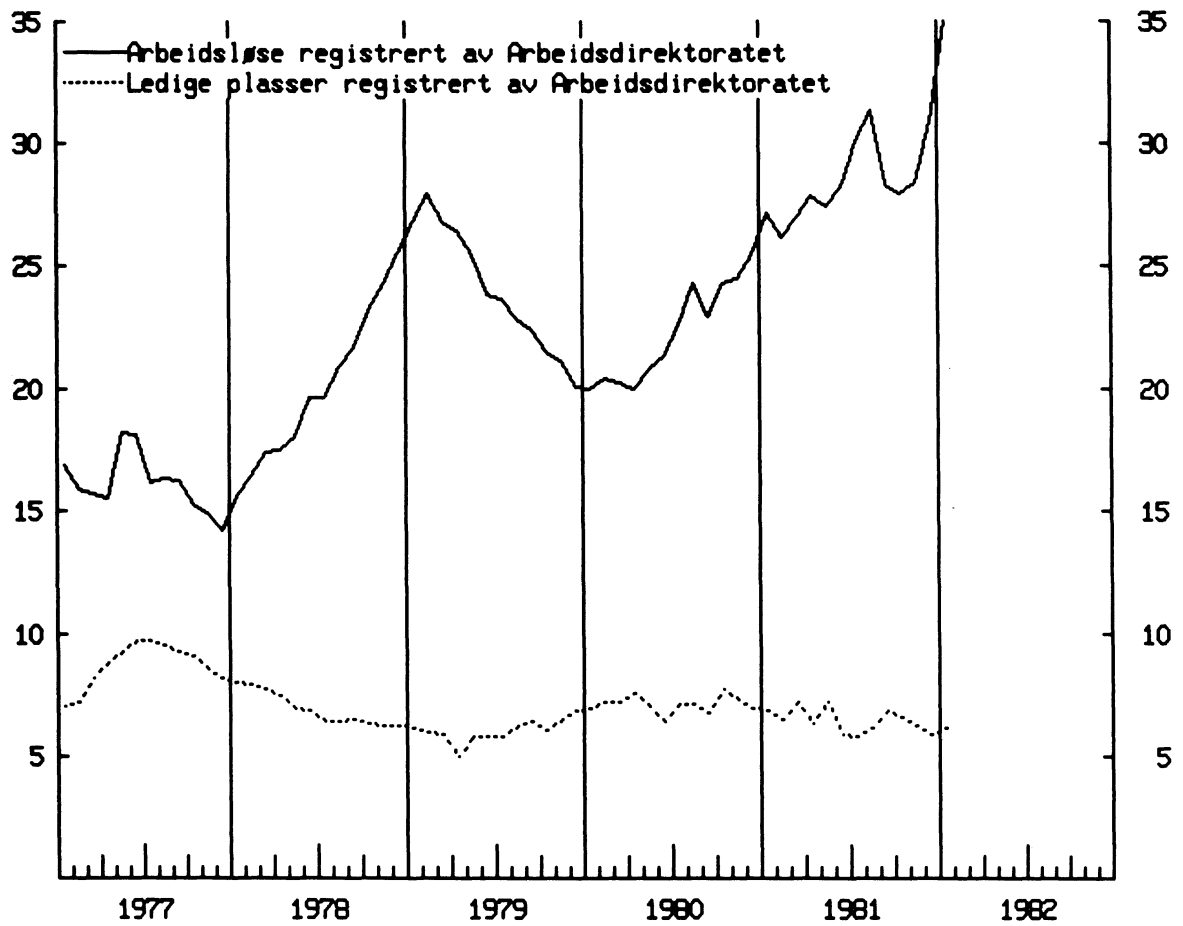

Figur 1.3. PRODUKSJONSINDEKS ETTER KONKURRANSETYPE
Bergverksdrift industri og kraftforsyning uten oljeutvinning.
Sesongkorrigert. 1975 = 100.

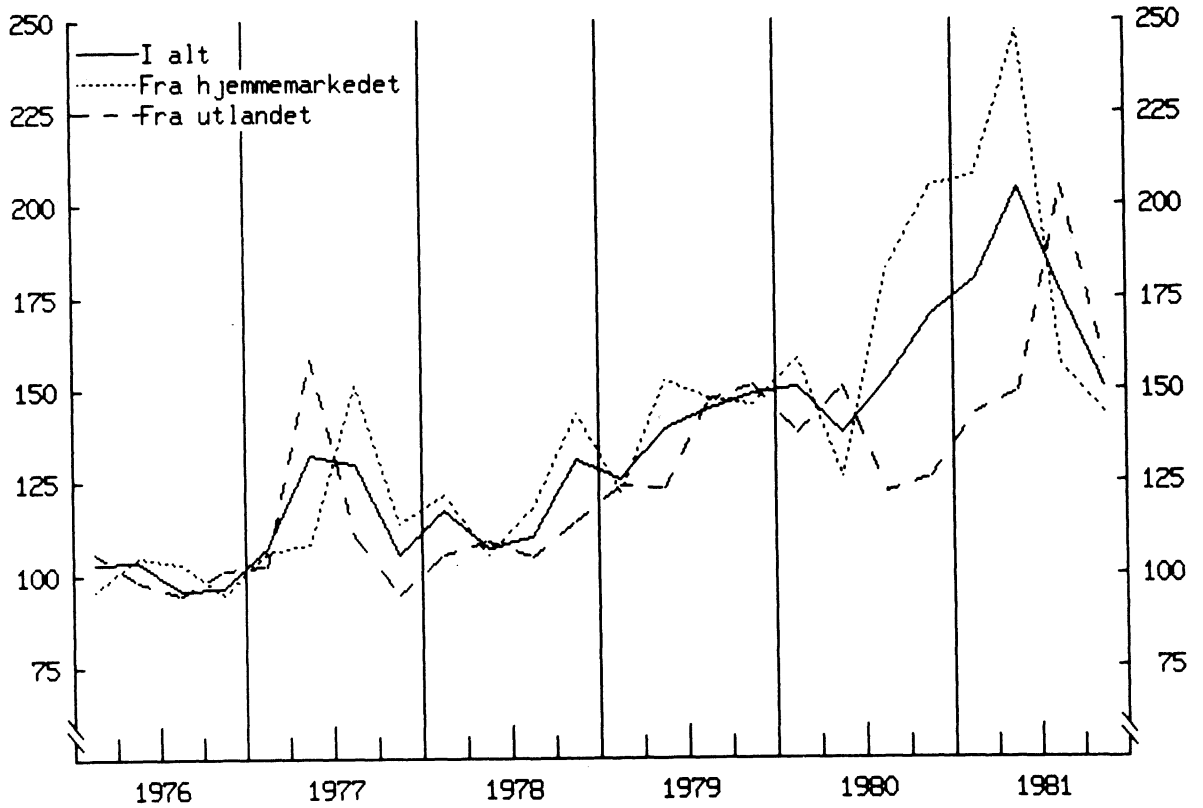

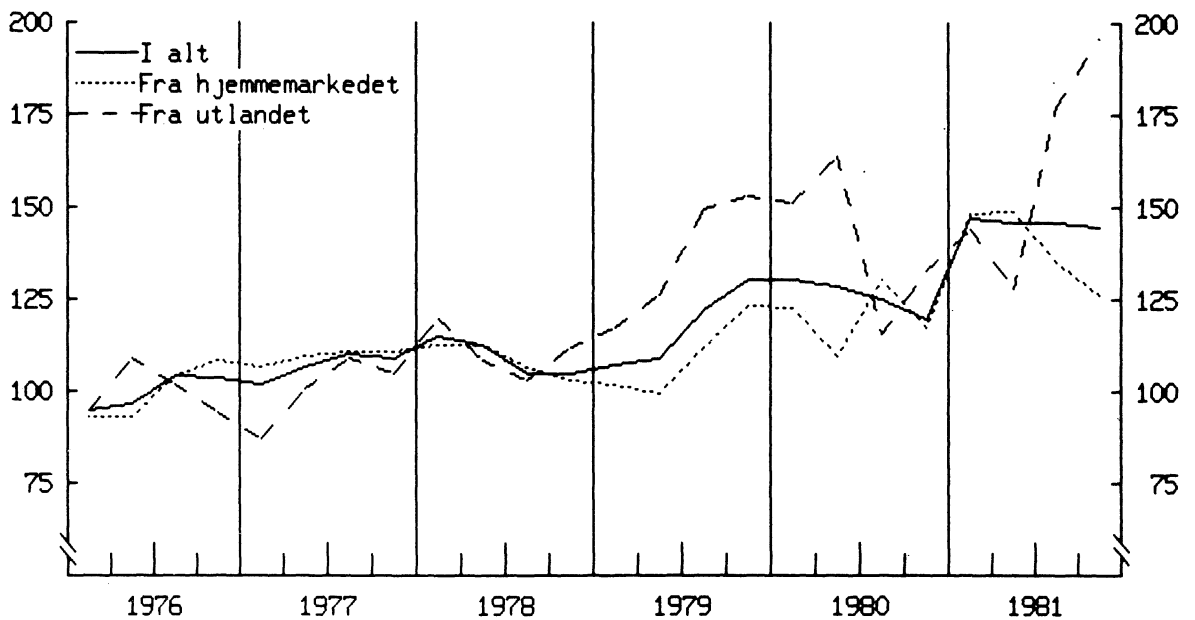
Figur 2.1. ARBEIDSMARKEDET
Registrerte arbeidsløse og ledige plasser.
Sesongkorrigererte tall i tusen.

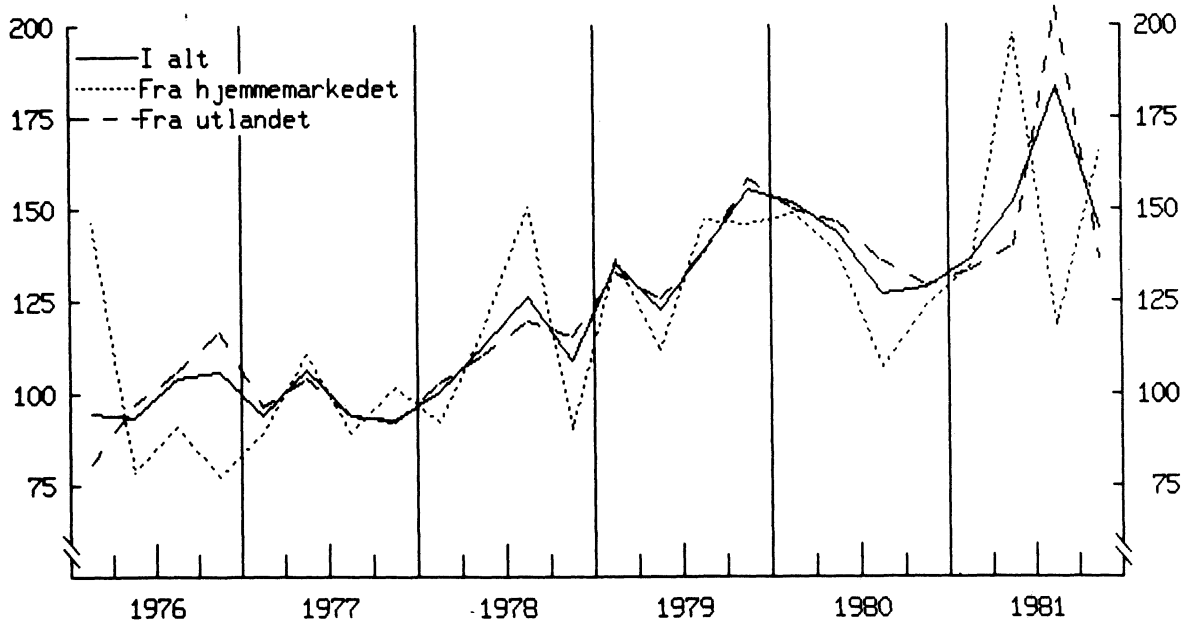
Figur 3.1. ORDRETILGANG
Metaller og verkstedprodukter.
Sesongkorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

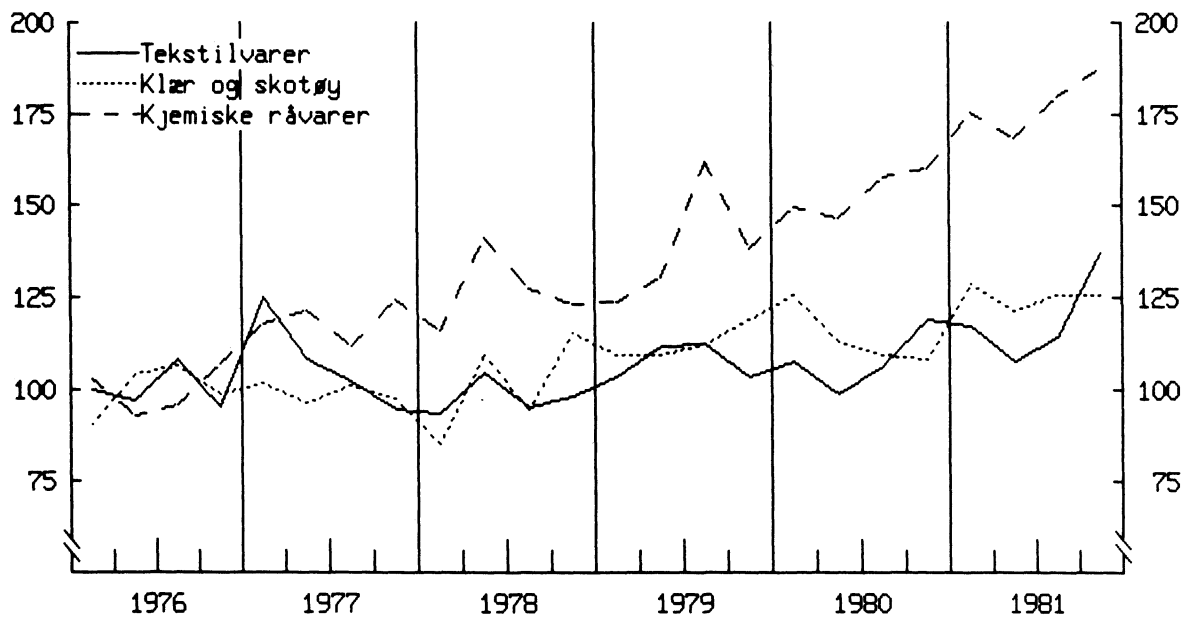
Figur 3.2. ORDRETILGANG
Verkstedprodukter uten transportmidler og oljeplattformer m.v.
Sesongkorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

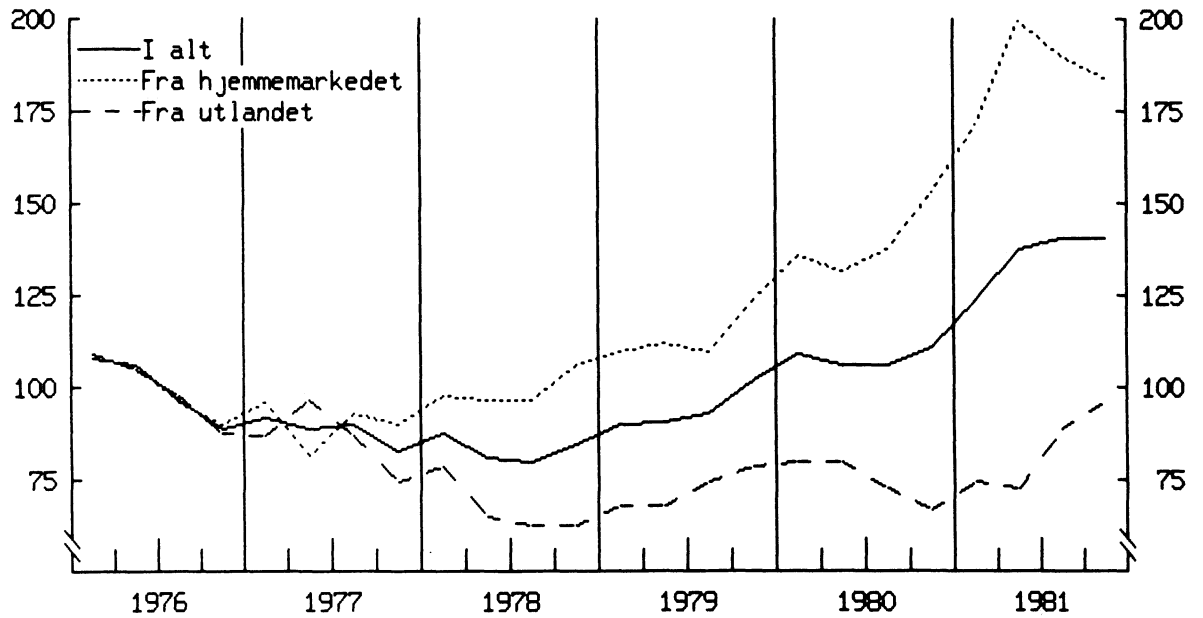
Figur 3.3. ORDRETILGANG
Metaller.
Sesongkorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

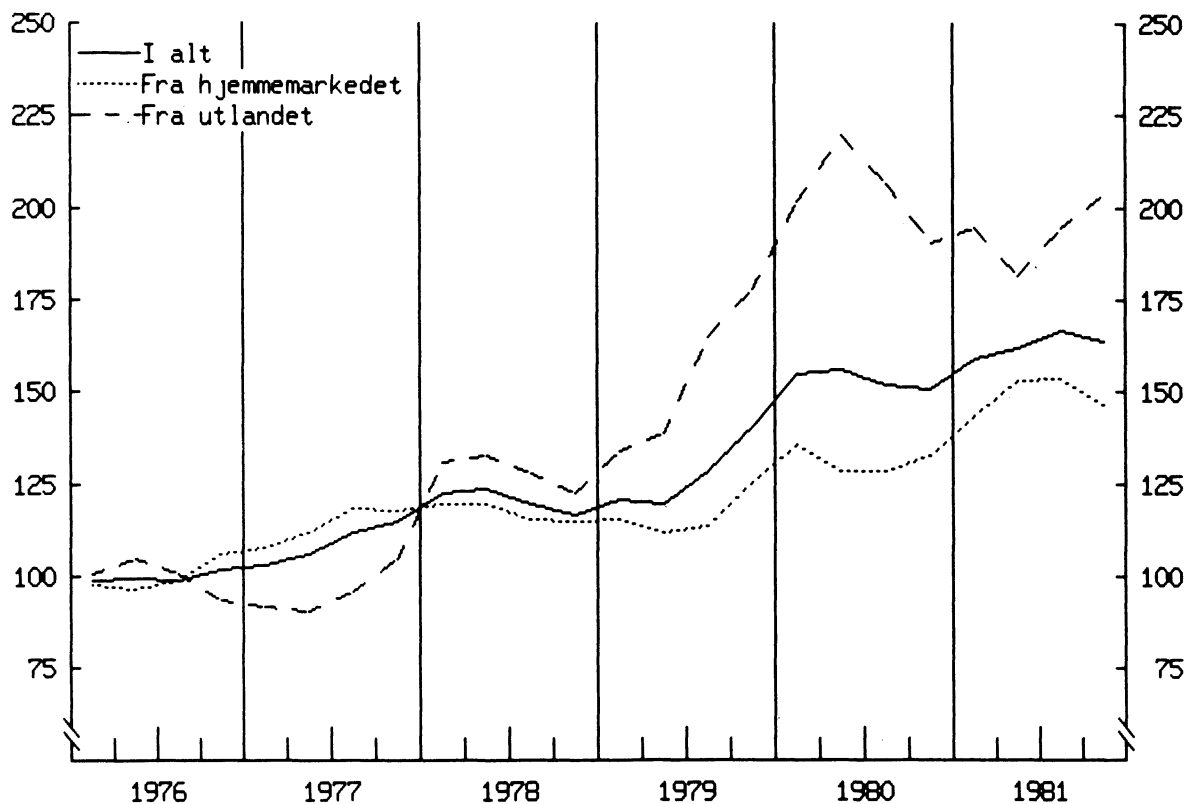
Figur 3.4. ORDRETILGANG
Tekstilvarer klær og skotøy og kjemiske råvarer.
Sesongkorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

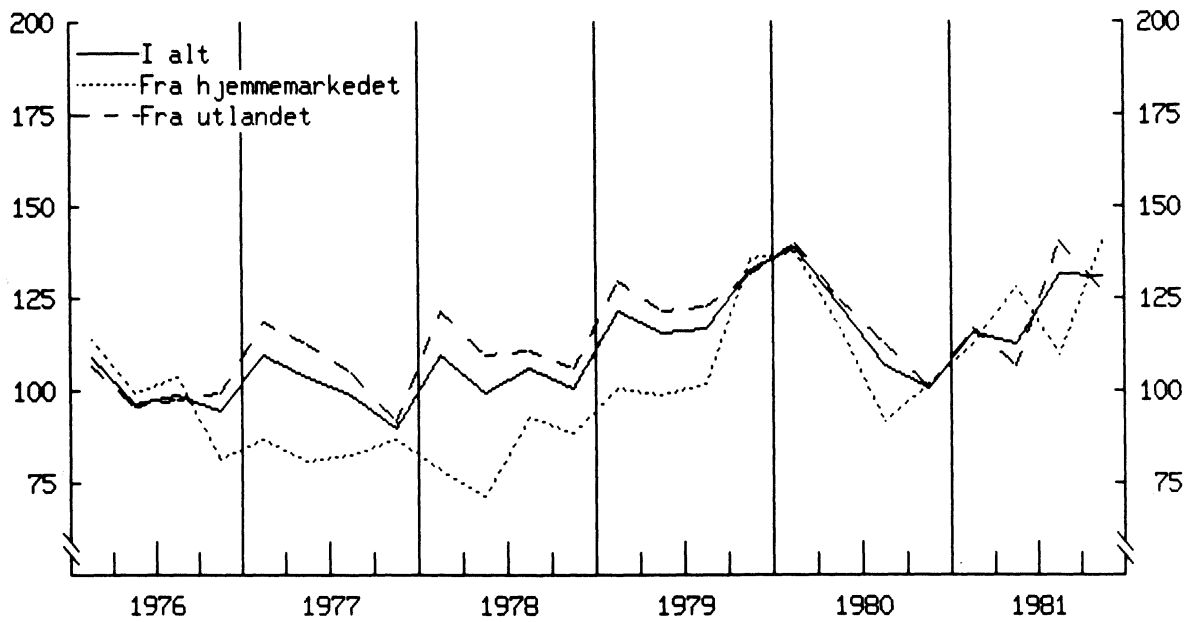
Figur 3.5. ORDRERESERVE
Metaller og verkstedprodukter
Ukorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

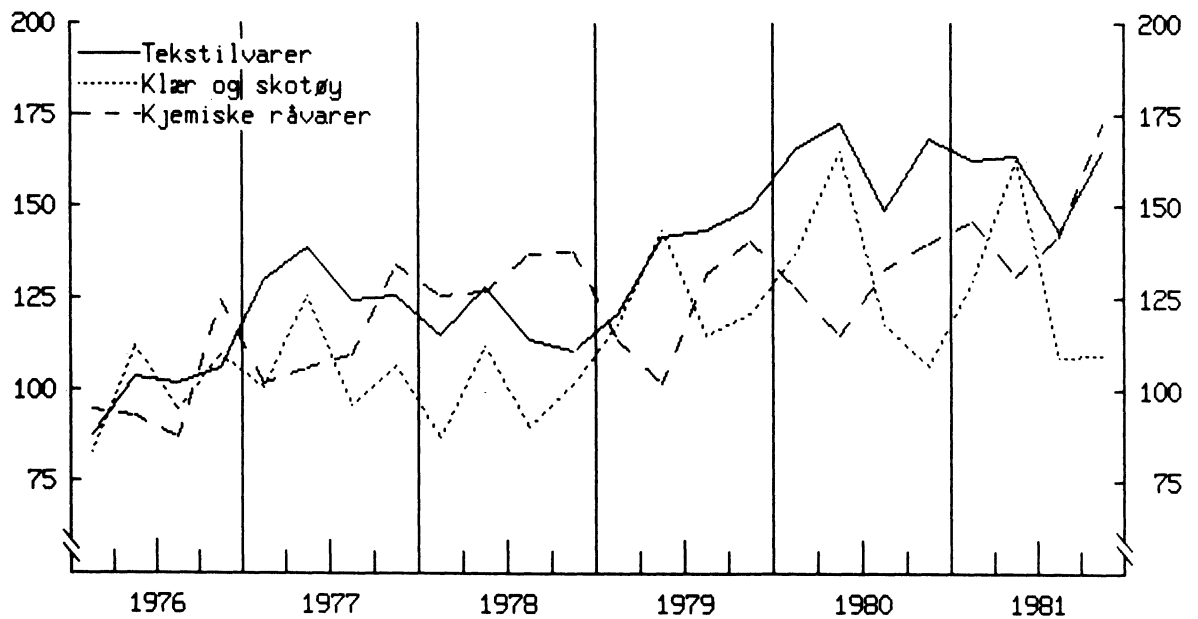
Figur 3.6. ORDRERESERVE
Verkstedprodukter uten transportmidler og oljeplattformer m.v.
Ukorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

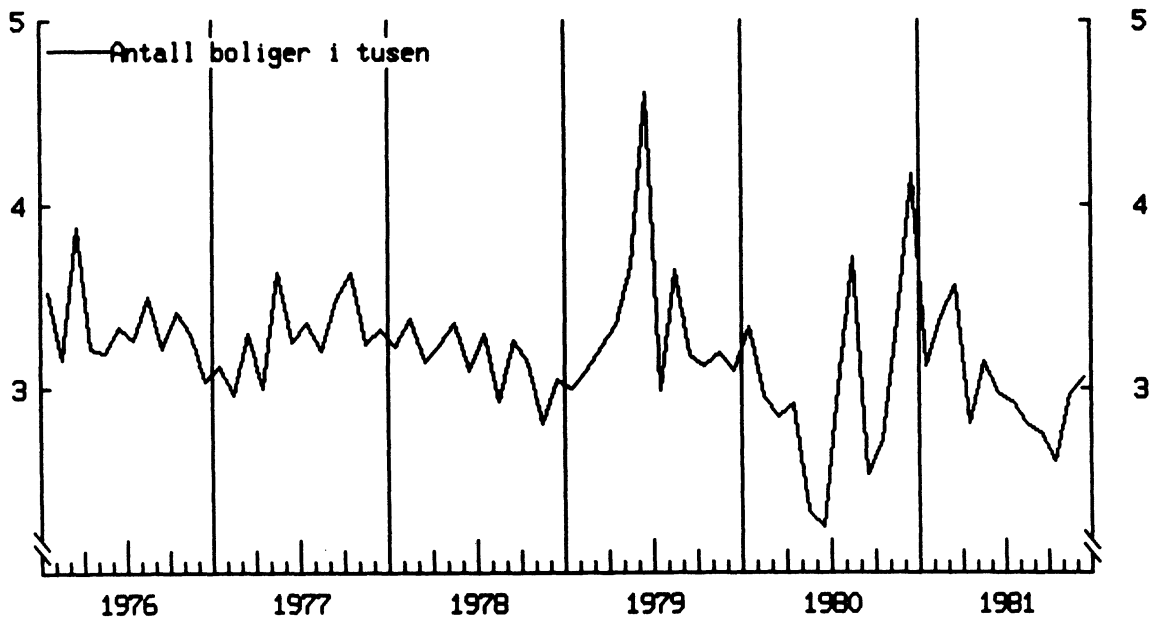
Figur 3.7. ORDRERESERVE
Metaller
Ukorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

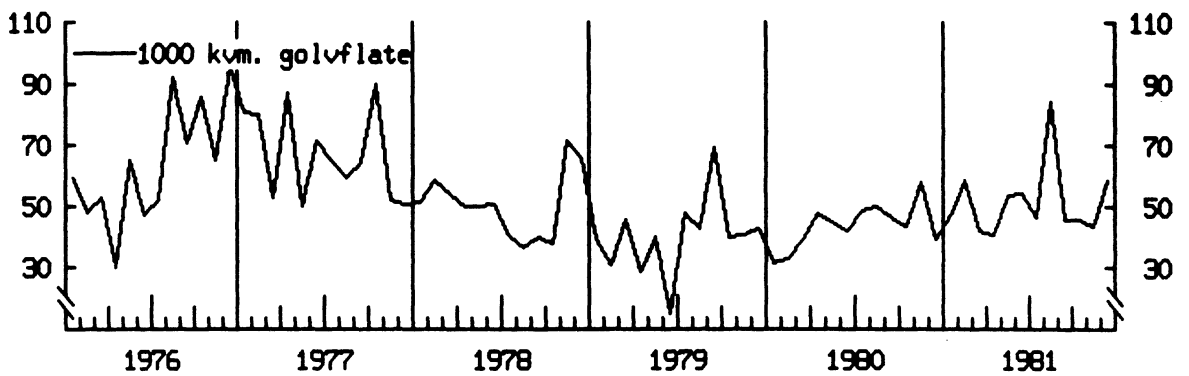
Figur 3.8. ORDRERESERVER
Tekstilvarer klær og skotøy og kjemiske råvarer
Ukorrigert verdiindeks. 1976=100.

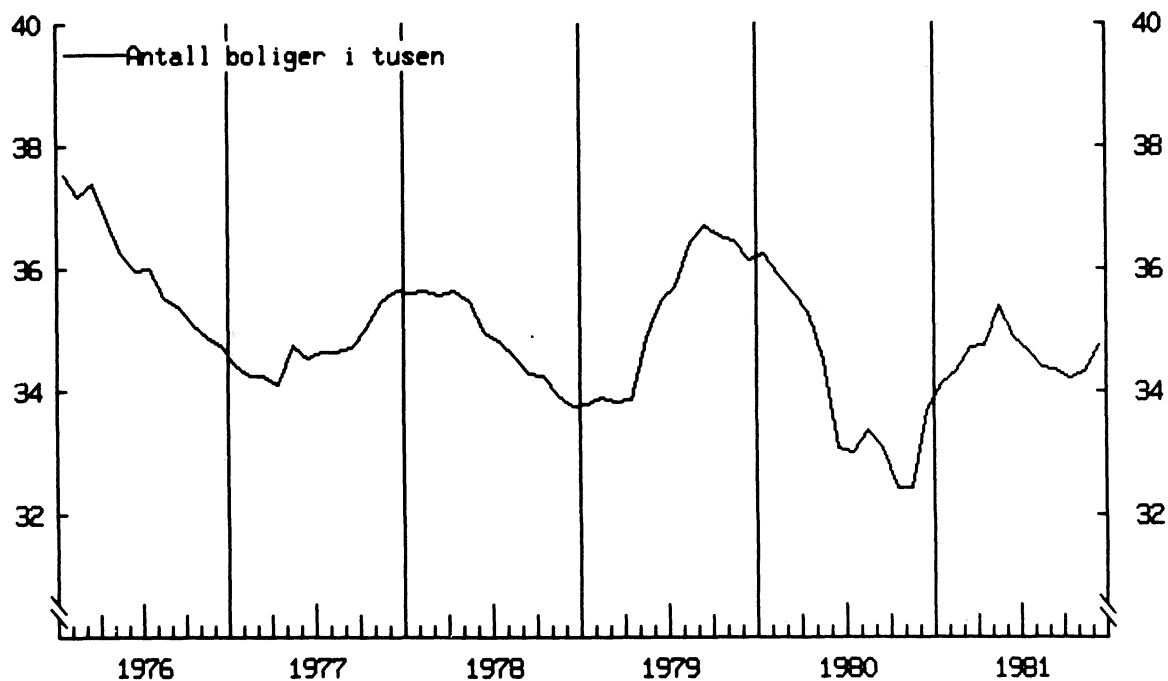
Figur 4.1. BYGG
Boliger satt igang. Sesongkorrigert.

Figur 4.2. BYGG
Industri og bergverksbygg satt igang. Sesongkorrigert.

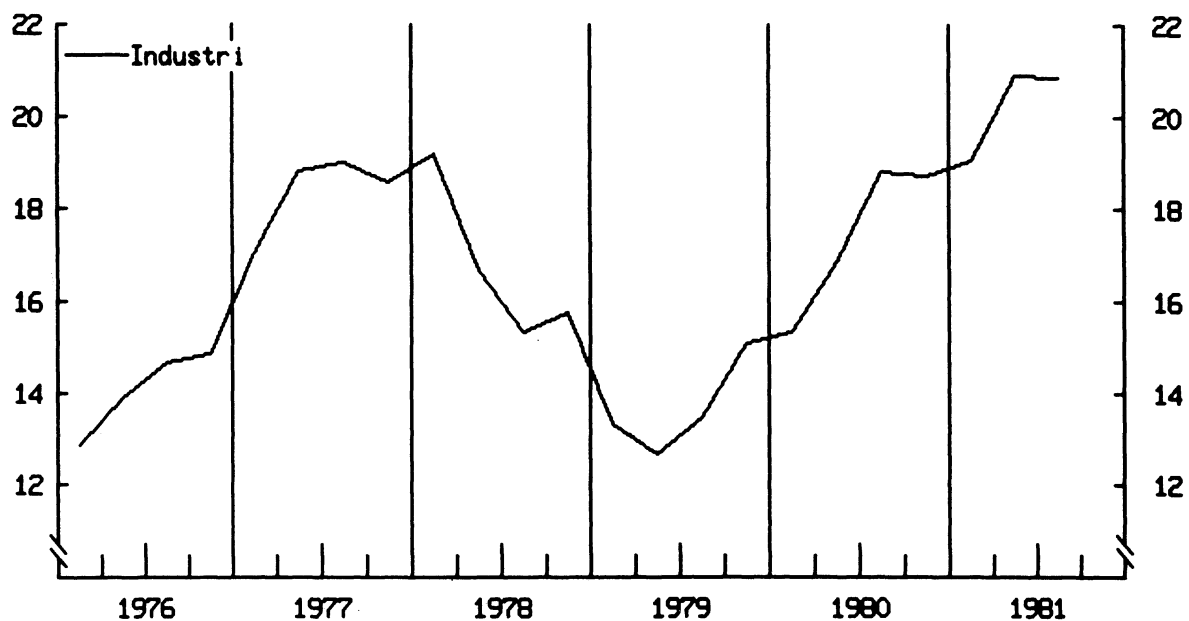
Figur 4.3. BYGG
Boliger under arbeid. Sesongkorrigert.

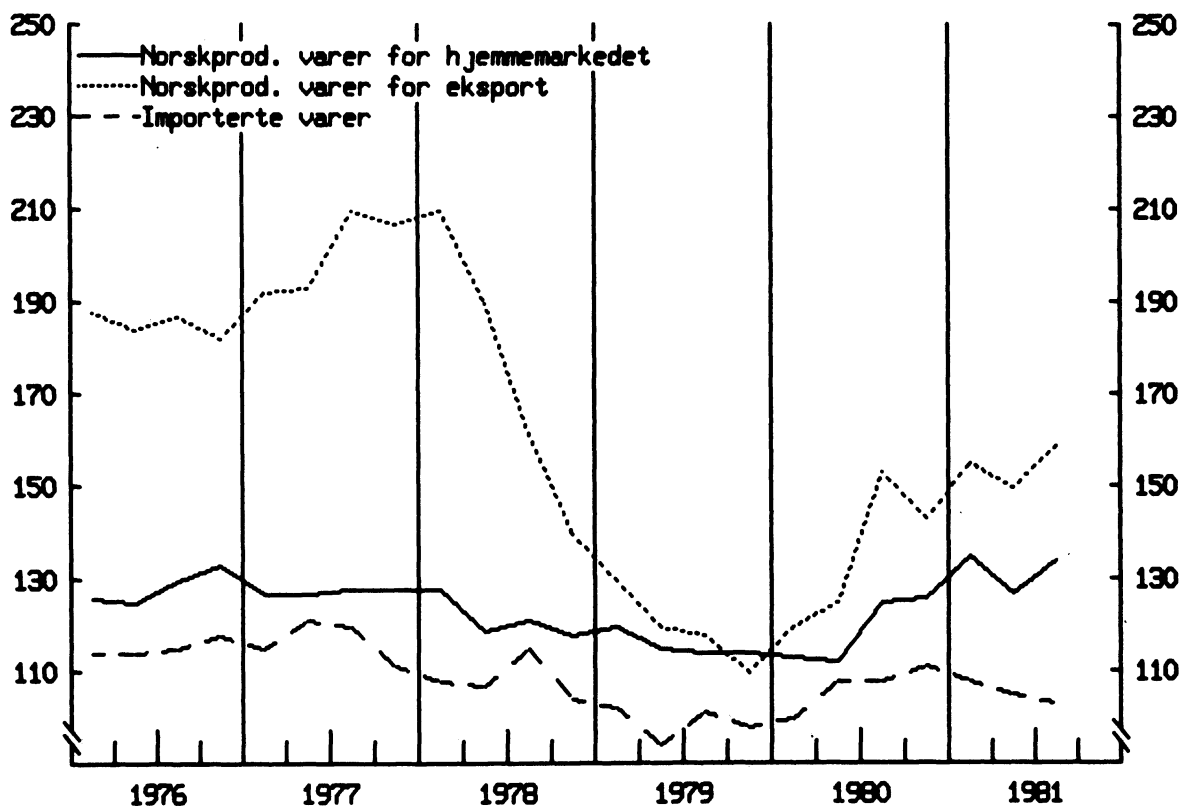
Figur 4.4. BYGG
Industri og bergverksbygg under arbeid. Sesongkorrigert.

Figur 5.1. UTFØRTE INVESTERINGER
Sesongkorrigerede verditall. 100 millioner kr.

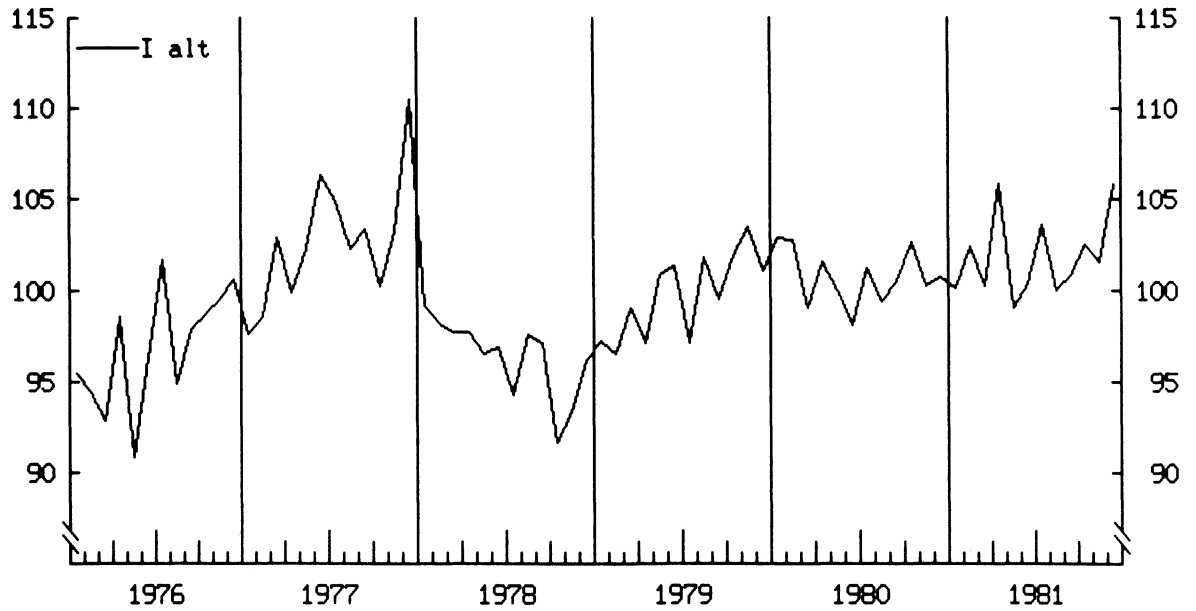

Figur 6.1. LAGER
Industri og engroshandel.
Ukorrigert volumindeks. 1970 = 100.

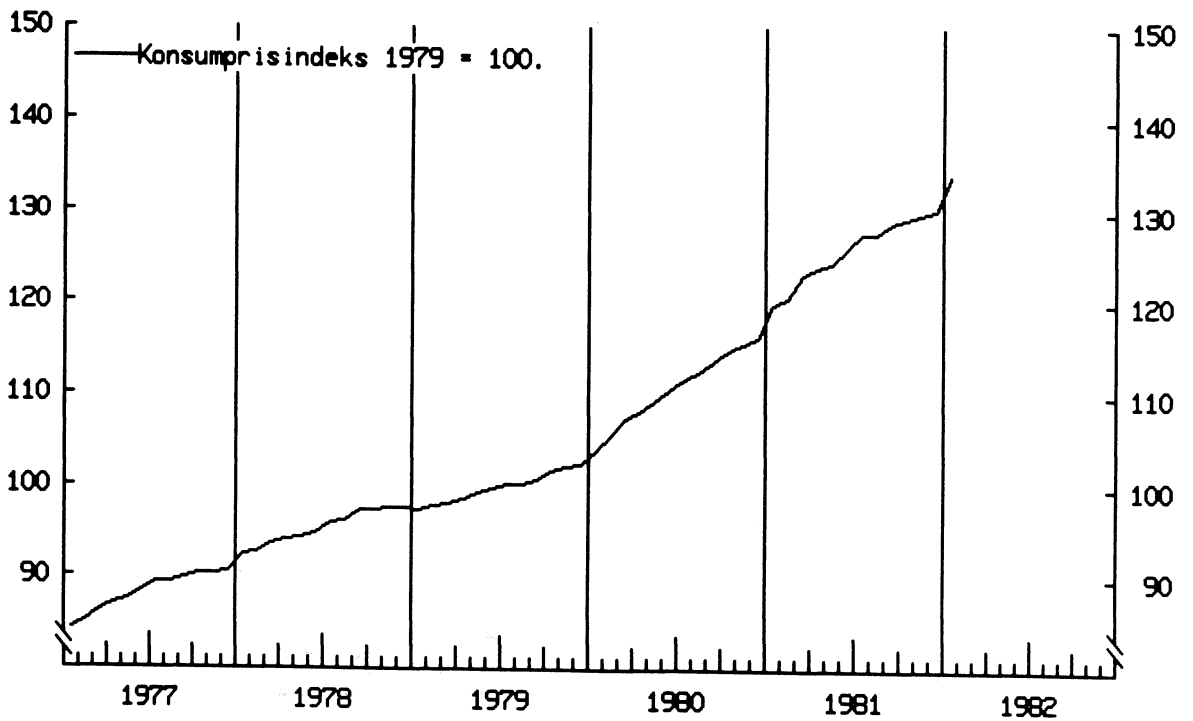

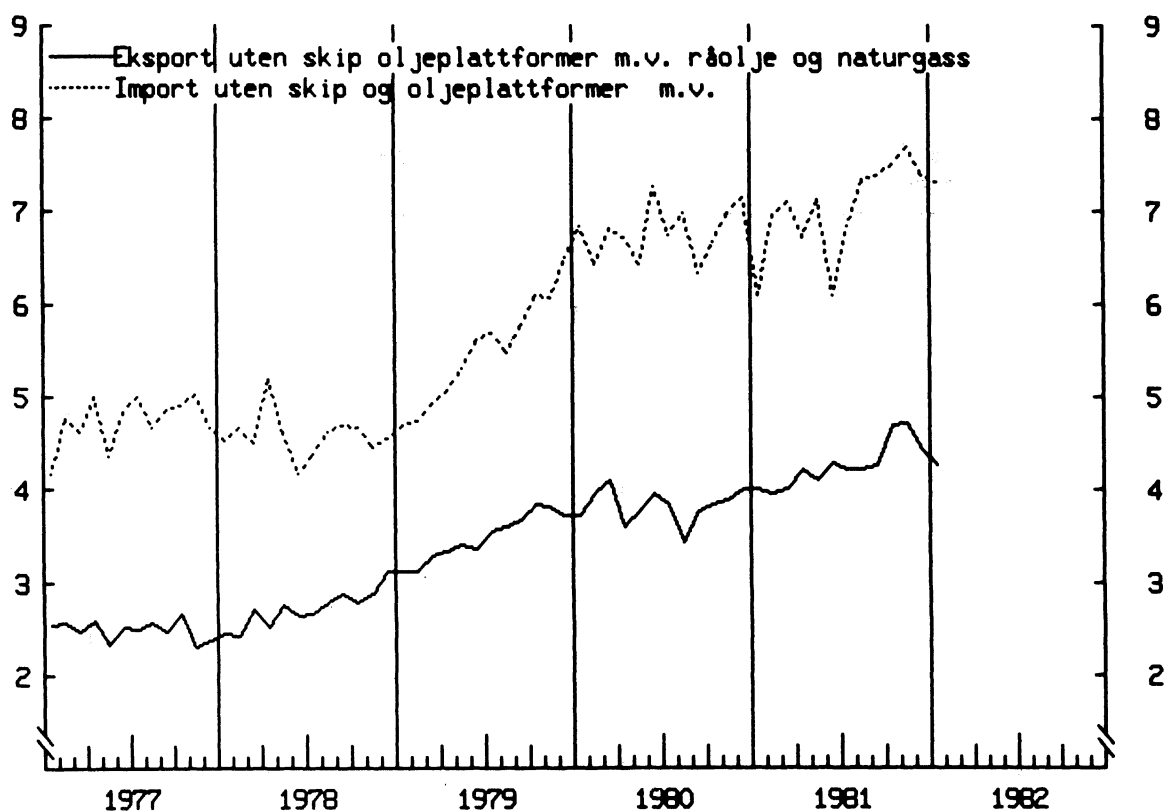
Figur 7.1. DETALJOMSETNING
Sesongkorrigert volumindeks. 1979=100.

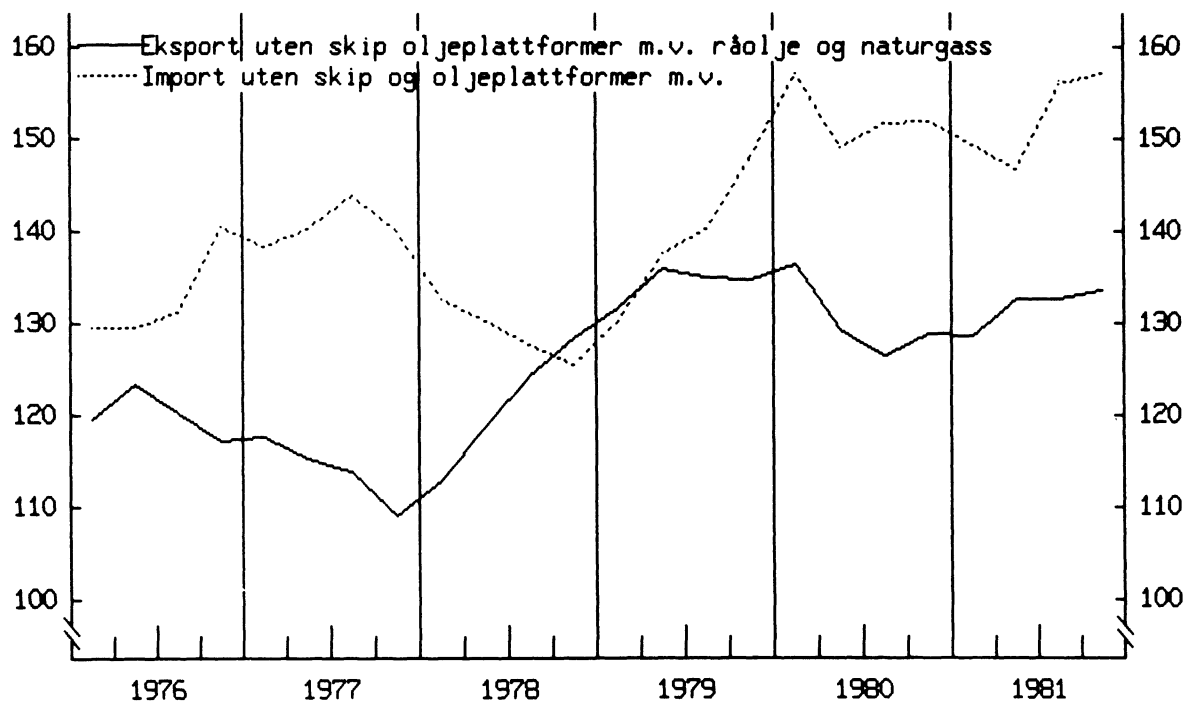
Figur 8.1. INNENLANDSKE PRISER

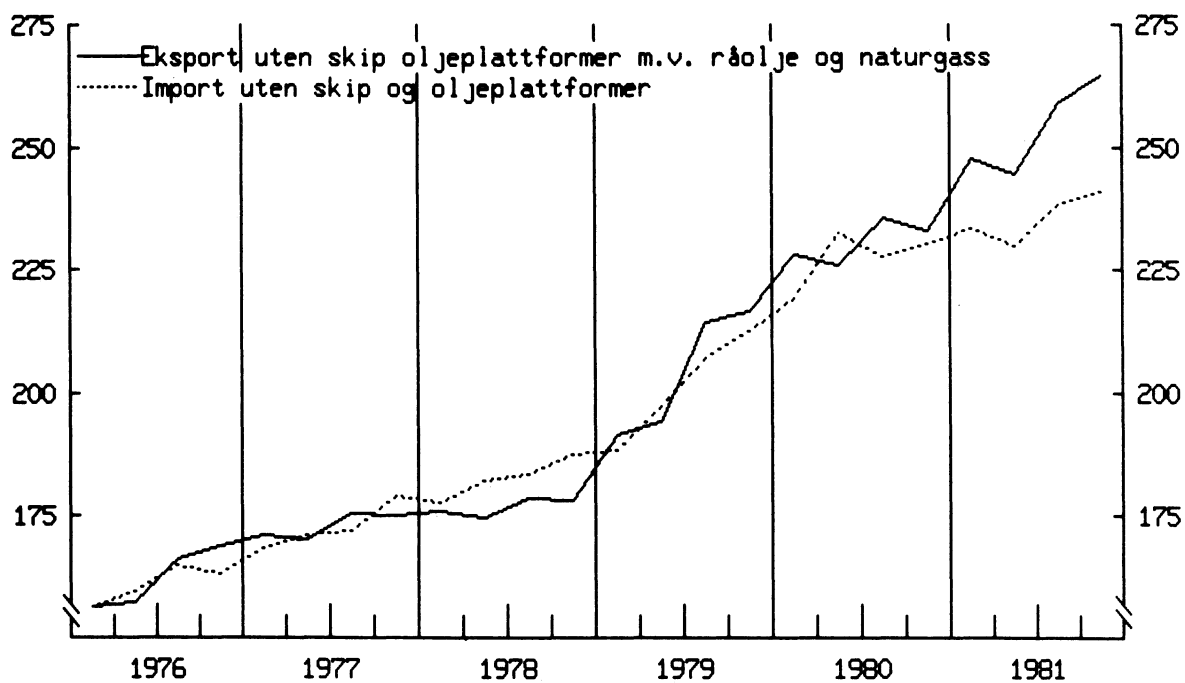
Figur 9.1. UTENRIKSHANDEL MED TRADISJONELLE VARER
Sesongkorrigerte verditall. Milliarder kr.

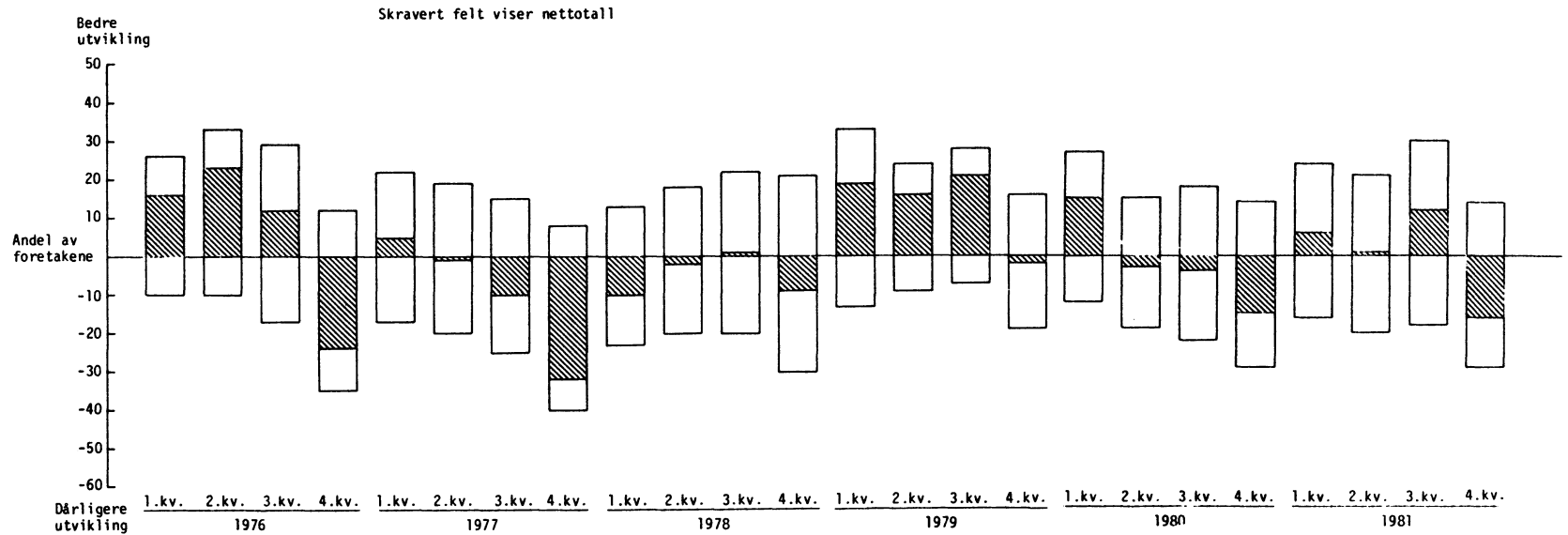
Figur 9.2. UTENRIKSHANDEL MED TRADISJONELLE VARER
Sesongkorrigert volumindeks. 1970 = 100.

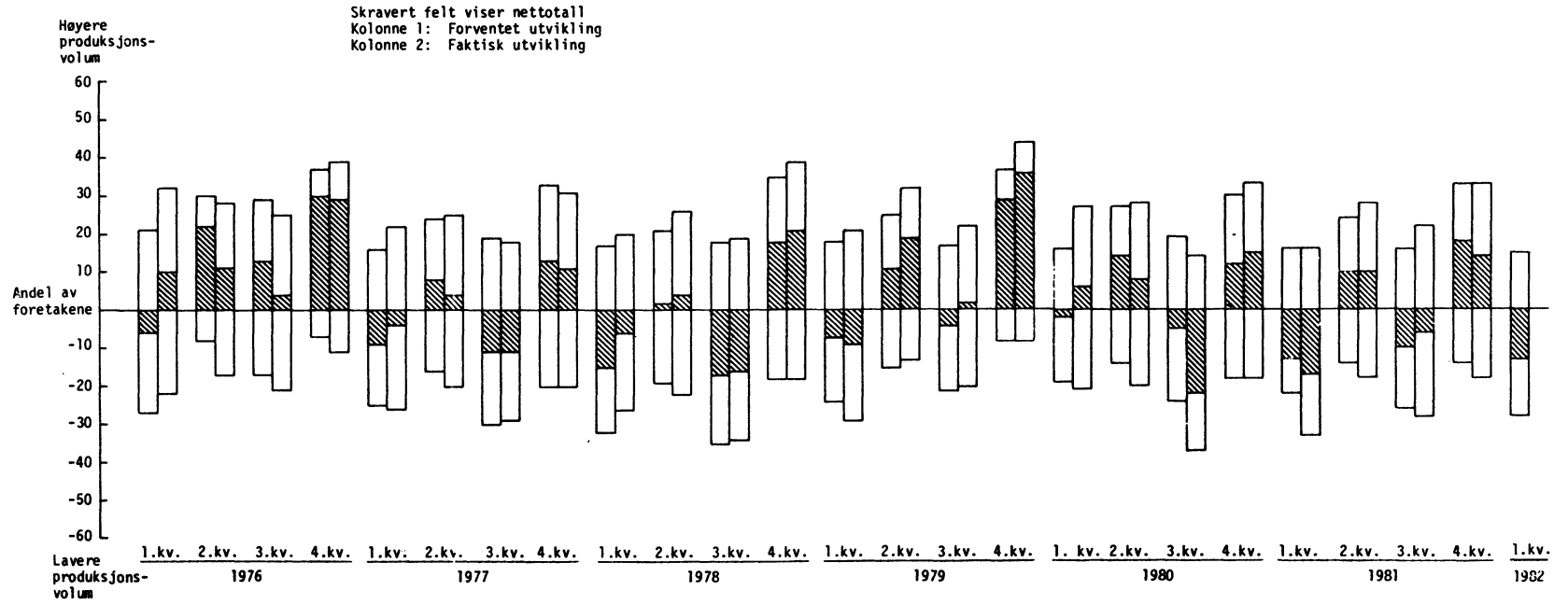
Figur 9.3. UTENRIKSHANDEL MED TRADISJONELLE VARER
Prisindekser (enhetspriser). 1970=100

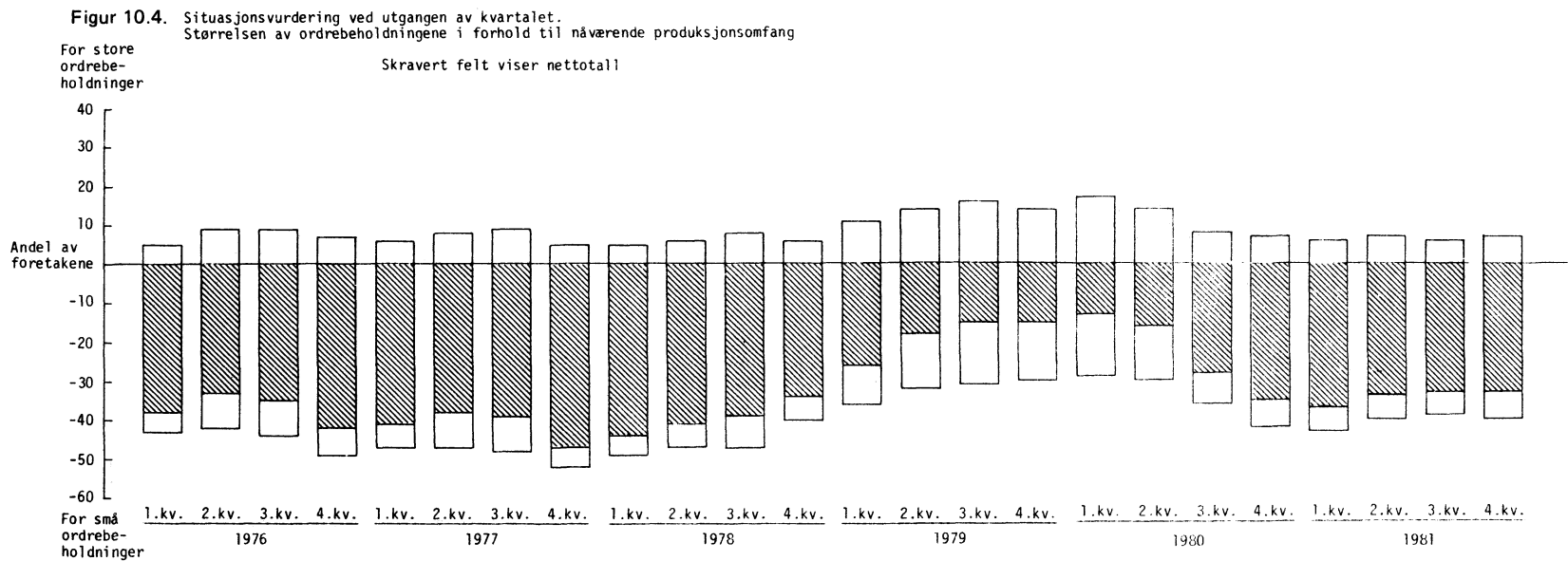
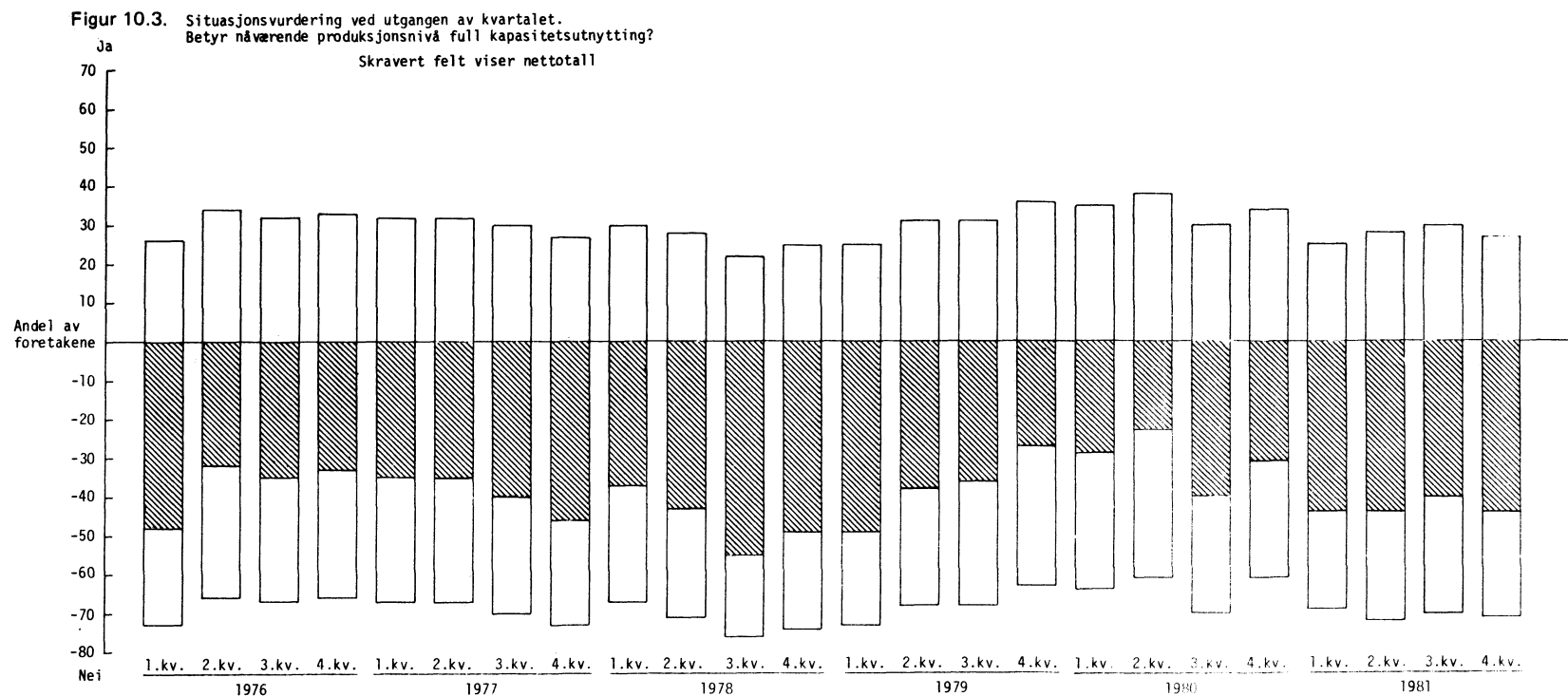

Figur 10.1. Situasjonsvurdering ved utgangen av kvartalet. Generell bedømmelse av utsiktene for foretaket for kommende kvartal i forhold til situasjonen i inneværende kvartal.

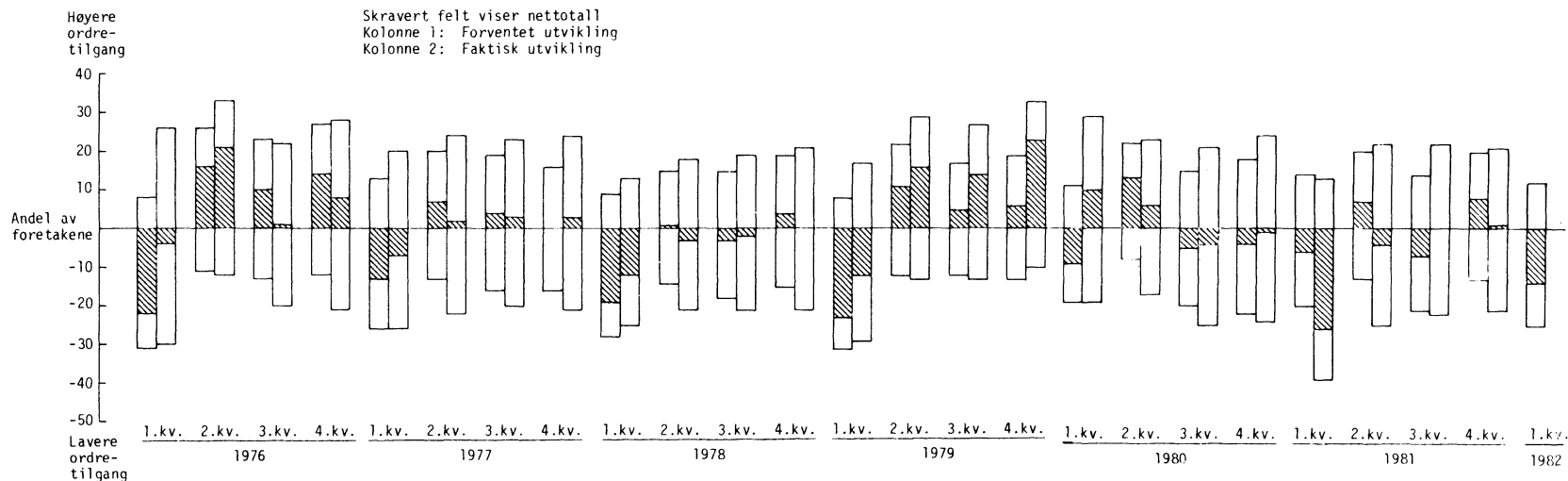

Figur 10.2. Forventet og faktisk utvikling. Totalt produksjonsvolum

Figur 10.5. Forventet og faktisk utvikling. Ordretilgang fra hjemmemarkedet.

Figur 10.6. Forventet og faktisk utvikling. Ordretilgang fra eksportmarkedet

